

А – Дейност на Първоинстанционния съд през 2008 г.

От председателя на Първоинстанционния съд г-н Marc Jaeger

След многобройните промени, които настъпиха през 2007 г. както поради частичното подновяване на състава на Първоинстанционния съд, така и поради присъединяването на нови държави-членки, през 2008 г. съставът на Първоинстанционния съд остана сравнително постоянен. Все пак тази година г-н John D. Cooke престана да изпълнява длъжността съдия в Първоинстанционния съд, която заемаше от близо тринадесет години, и на негово място постъпи г-н Kevin O'Higgins.

За сметка на това настъпиха чувствителни промени в методите на работа на Първоинстанционния съд и в постигнатите резултати.

Изправен пред непрекъснатото нарастване на броя на споровете и съответно на нерешените дела, Първоинстанционният съд пристъпи към обновяване на правилата за работата, организацията и функционирането си. В този смисъл различните етапи на придвижване на преписките, както и процесът на подготовка и съставяне на съдебните актове бяха подложени на задълбочен анализ, за да се подобри ефикасността на Първоинстанционния съд, без същевременно да се накърни качеството на постановените съдебни актове. Разработени бяха редица статистически инструменти и помощни средства за административната работа. Освен това Процедурният правилник бе изменен, за да се даде възможност на Първоинстанционния съд да се произнася по жалбите в областта на интелектуалната собственост, без да провежда устна фаза на производството, освен ако някоя от страните представи мотивирано искане да бъде изслушана.

Благодарение на всички приети мерки, и най-общо на постоянния стремеж към ефикасност, стана възможно да се постигне оптимален резултат от значителния труд на членовете и служителите на Първоинстанционния съд. Ето защо в хода на изминалата година бяха решени 605 дела, което представлява увеличение с 52 % спрямо предходната година, а броят на проведените през 2008 г. съдебни заседания се удвои (341 срещу 172 за 2007 г.). Средната продължителност на производството пред Първоинстанционния съд съществено намаля (24,5 месеца срещу 27,7 месеца за 2007 г.), макар че в тази област е необходим и по-нататъшен напредък.

Първоинстанционният съд ще трябва да продължи усилията си в тази насока и през 2009 г., като възнамерява в още по-голяма степен да се възползва от цялостното прилагане на въведените реформи. Наистина годината беше изключителна с оглед не само на решените, но и на заведените дела (432 през 2006 г., 522 през 2007 г. и 629 през 2008 г.). Броят на висящите дела слабо се увеличи (1178 срещу 1154 за 2007 г.). Това може да породви опасност от увеличаване на продължителността на производствата. Предвид развитието на споровете в системно отношение ще е необходимо да се задълбочи анализът най-вече на структурните способности и средства, които ще дадат възможност на Първоинстанционния съд и занапред да осигурява качествено разглеждане на делата при намаляване на продължителността на производството в интерес на страните.

Отнесените пред Първоинстанционния съд спорове и тази година се отличават с непрестанно нарастващото разнообразие както на повдигнатите правни въпроси, така и на разглежданите области от правото (конкуренция, държавни помощи, околна среда, регионална политика, търговска политика, обща външна политика и политика на сигурност, институционално право, интелектуална собственост, обществени поръчки и т.н.). Оказва се, че до голяма степен се потвърждава и вече установената през миналата година тенденция към нарастване на броя на обезпечителните производства, като през 2008 г. са подадени 58 молби за постановяване на временни мерки и са приключени 57 обезпечителни производства. В следващите страници накратко са изложени основните насоки в съдебната практика. Последователно ще бъдат разгледани спорозе за законосъобразност (I), във връзка с обезщетения (II) и при обжалване на съдебни актове (III) и обезпечителните производства (IV).

I. Спорове за законосъобразност

Допустимост на жалбите на основание член 230 ЕО

1. Орган, който издава акта

Член 230 ЕО предвижда, че общностните юрисдикции осъществяват контрол относно законосъобразността на актовете, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, на актовете на Съвета, на Комисията и на Европейската централна банка (ЕЦБ), както и на актовете на Европейския парламент, предназначени да произведат правно действие по отношение на трети лица. В този смисъл общностните агенции формално не са сред органите, чиито актове подлежат на обжалване пред общностния съд с оглед на отмяната им.

Първоинстанционният съд разгледа важния въпрос за пасивната процесуална легитимация на тези органи в делото *Sogelma/EAB* (Решение от 8 октомври 2008 г., T-411/06, все още непубликувано) с предмет искане за отмяна на решения на Европейската агенция за възстановяване (наричана по-нататък „ЕАВ“) в областта на обществените поръчки — решения, взети в рамките на общностна програма за действие. Първоинстанционният съд приема, че макар ЕАВ да не фигурира сред общностните институции, изброени в член 230 ЕО, и макар регламентът, с който е учредена тази агенция, да не предвижда, че общностният съд е компетентен да се произнася по жалби за отмяна срещу други решения освен отнасящите се до искания за достъп до документи, тези обстоятелства не са пречка общностният съд да осъществява контрол относно законосъобразността на актовете на тази агенция на основание член 230 ЕО.

Всъщност като се основава на Решение на Съда от 23 април 1986 г. по дело *Les Verts/Парламент*¹, в което се утвърждава пасивната процесуална легитимация на Парламента, Първоинстанционният съд установява общия принцип, че всеки акт, приет от

¹ 294/83, Recueil, стр. 1339.

общностен орган и предназначен да произведе правно действие по отношение на трети лица, трябва да подлежи на съдебен контрол. В този смисъл само обстоятелството, че Комисията делегира правомощия за вземане на решение на ЕАВ, не може да лиши взетите на това основание решения от качеството им на подлежащ на обжалване акт, тъй като в противен случай би възникнала празнота в правото. Накрая Първоинстанционният съд подчертава, че ЕАВ е юридическо лице и има правомощието сама да прилага програмите за помощ от Общността, както и че Комисията не е участвала в процеса на вземане на решение. Следователно като орган, който е издал обжалваното решение, ЕАВ може лично да бъде привлечена като ответник пред Първоинстанционния съд, за да защити посоченото решение.

2. Актове, които подлежат на обжалване

Съставляват актове, които могат да бъдат предмет на жалба за отмяна по смисъла на член 230 ЕО, мерките, произвеждащи задължителни правни последици от естество да засегнат интересите на жалбоподателя, като променят по съществен начин неговото правно положение².

По дело Италия/Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 20 ноември 2008 г., T-185/05, все още непубликувано) Италианската република иска отмяна на решение на Комисията, според което до 1 януари 2007 г. външните обяви за работа за заемане на ръководни длъжности ще се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* на немски, английски и френски език.

Първоинстанционният съд напомня, че приета от институцията мярка, с която единствено се изразява намерението на същата да се следва определена линия на поведение в дадена област, не представлява подлежащ на обжалване акт. Все пак доколкото институцията не може да се отклонява от вътрешните правила за назначаване, които самата тя е определила и които представляват част от законоустановената рамка, към която тази институция стриктно трябва да се придържа при упражняването на своето право на преценка, трябва да се счита, че подобни правила пораждат задължителни правни последици. Следователно привилегирован жалбоподател, какъвто е държава-членка, може незабавно да оспори законосъобразността на тези правила с жалба за отмяна, без да е необходимо да чака те да бъдат приложени в конкретен случай. Като установява, че решението относно езиците на публикуване има ясен и недвусмислен текст и по окончателен начин и в обвързваща форма определя даден аспект на процедурите за назначаване, Първоинстанционният съд приема жалбата за допустима.

В Решение от 5 юни 2008 г. по дело *Internationaler Hilfsfonds/Комисия* (T-141/05, непубликувано, обжалвано) в рамките на жалба за отмяна на писмо, с което жалбоподателят е уведомен, че Комисията не възнамерява да му предостави достъп до други документи, освен до вече предоставените въз основа на предходно решение, Пър-

² Решение на Съда от 11 ноември 1981 г. по дело *IBM/Комисия*, 60/81, Recueil, стр. 2639, точка 9.

воинстанционният съд преценява, че съгласно съдебната практика³ заключението на Европейския омбудсман по подадената пред него жалба на жалбоподателя срещу посоченото решение не представлява ново доказателство, което да отличава обжалвания акт от това решение. Този извод не може да се обори въз основа на обстоятелството, че според заключението на Омбудсмана съответната институция е допуснала случай на лошо администриране. Всъщност ако се приемат тези разсъждения, би означавало да се допусне, че жалбоподател, който не е подал жалба за отмяна срещу първоначалното решение в предвидените срокове, може да заобиколи прилагането на тези срокове само като сезира Омбудсмана и стига последният да установи случай на лошо администриране.

3. Активна процесуална легитимация

а) Лично засягане

Съгласно постоянната съдебна практика физическите и юридическите лица, които не са адресати на дадено решение, могат да твърдят, че са лично засегнати само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическо положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин, както адресата⁴.

Първоинстанционният съд внася известни уточнения в това отношение с Решение от 1 юли 2008 г. по дело *Região autónoma dos Açores/Съвет* (Т-37/04, непубликувано, обжалвано) по отношение на *locus standi* на субдържавните образувания. По това дело жалбоподателят твърди, че е лично засегнат от Регламент (ЕО) № 1954/2003⁵, поради съображенията че като едно от най-отдалечените образувания на Съюза имал право на специална защита, особено екологична и икономическа, на основание член 299, параграф 2 ЕО, който обжалваният регламент накърнявал, и същевременно че посоченият регламент засягал неговите законодателни и изпълнителни правомощия в областта на рибарството.

Първоинстанционният съд първо подчертава, че общият интерес на определен регион от постигане на благоприятен за просперитета му резултат не може сам по себе си да бъде достатъчен, за да се приеме, че той е лично засегнат по смисъла на член 230, четвърта алинея ЕО. Всъщност от съдебната практика следва, че установената в Договорите система запазва за държавите-членки, а не за регионалните власти правото за защита на общия интерес на тяхна територия. По-нататък Първоинстанционният съд приема, че дори и да се допусне възможността за тълкуване на

³ Определение на Първоинстанционния съд от 15 октомври 2003 г. по дело *Internationaler Hilfsfonds/Комисия*, Т 372/02, Recueil, стр. II 4389, точка 40.

⁴ Решение на Съда от 15 юли 1963 г. по дело *Plaumann/Комисия*, 25/62, Recueil, стр. 197 и 223.

⁵ Регламент (ЕО) № 1954/2003 на Съвета от 4 ноември 2003 година за управление на риболовното усилие по отношение на определени общностни риболовни зони и рибни ресурси, за изменение на Регламент (ЕО) № 2847/93 и за отмяна на Регламенти (ЕО) № 685/95 и (ЕО) № 2027/95 (ОВ L 289, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 7, стр. 30).

член 299, параграф 2 ЕО в смисъл, че не само позволява на Съвета да приема специфични мерки за дерогиране в полза на най-отдалечените региони, но и му забранява да приема мерки, които биха утежили неблагоприятното положение на тези региони, предвидената в този член защита няма да е достатъчна, за да му предостави активна процесуална легитимация, както се посочва в Решение на Съда от 22 ноември 2001 г. по дело *Nederlandse Antillen/Съвет* (С-452/98, Recueil, стр. I-8973). Освен това Първоинстанционният съд подчертава, че при всички положения жалбоподателят не изтъква доводи, въз основа на които може да се приеме, че обжалваните разпоредби ще имат вредносни последици за рибните запаси и за морската среда на Азорските острови, а следователно и за оцеляването на сектора на рибарството в региона.

Освен това в отговор на довода на жалбоподателя, изведен от запазването на неговите правомощия, Първоинстанционният съд отбелязва, че макар наистина общностният съд да е признал правото на регионалните власти да обжалват общностните актове, които или ги възпрепятстват да приемат актове, които при липсата на общностна намеса те биха могли законосъобразно да приемат, или ги задължават да отменят посочените актове и да предприемат определени действия⁶, в случая обжалваните разпоредби на спорния регламент не се отнасят до законовите или подзаконовите актове, приети от жалбоподателя, и по никакъв начин не оспорват или засягат тяхната законосъобразност.

Накрая, като разглежда довода, според който Орхуската конвенция предвижда, че всяка страна осигурява на представителите на обществеността достъп до процедури за оспорване на действия на държавни органи, които нарушават разпоредбите на националното законодателство, касаещо околната среда, Първоинстанционният съд подчертава, че за да улесни достъпа до общностния съд в областта на екологията, общностният законодател приема Регламент (ЕО) № 1367/2006⁷. В дял IV от Регламента се предвижда процедура, след която определени неправителствени организации могат да сезират общностния съд с жалби за отмяна по член 230 ЕО. Тъй като обаче в конкретния случай предпоставките съгласно посочения дял IV явно не са налице, Първоинстанционният съд не може да замести законодателя и въз основа на Орхуската конвенция да приеме за допустима жалба, която не отговаря на предпоставките по член 230 ЕО.

По дело *Denka International/Комисия* (Определение на Първоинстанционния съд от 27 юни 2008 г., T-30/07, непубликувано) Първоинстанционният съд напомня, че участието на лицето в процеса на приемане на даден общностен акт не може да го индивидуализира по отношение на този акт, освен ако с общностната правна уредба не са му предоставени някои процесуални гаранции. След като нито процесът по изгот-

⁶ Решение на Първоинстанционния съд от 5 октомври 2005 г. по дело *Land Oberösterreich и Австрия/Комисия*, T 366/03 и T 235/04, Recueil, стр. II 4005, точка 28.

⁷ Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 17, стр. 126).

вяне на актовете с общо приложение, нито техният характер не изискват участието на засегнатите лица, тъй като техните интереси се смятат за представлявани от политическите органи, които са оправомощени да приемат тези актове, би било в противоречие с буквата и духа на член 230 ЕО да се даде възможност на всеки частноправен субект да обжалва актове с нормативен характер, стига да е участвал в подготвянето им. Нито обжалваната директива обаче, нито директивата, на която тя се основава, не предвиждат процесуални гаранции в полза на предприятията — производители или разпространители на активни вещества. От друга страна, в крайна сметка жалбоподателят изтъква, че притежава регистрирана за разглежданото активно вещество марка, чието използване е засегнато с обжалваната директива, което го индивидуализирало спрямо всички останали лица съгласно Решение на Съда от 18 май 1994 г. по дело *Codorníu/Съвет*⁸. Първоинстанционният съд все пак подчертава, че тази правна защита, свързана с марка, не може да разграничи жалбоподателя от всички останали производители и разпространители, които също могат да се позоват в своя полза на наличието на марка. Директивата няма за цел да запази конкретно право на интелектуална собственост за определени оператори, което означава, че евентуалното засягане на правата на интелектуална собственост на жалбоподателя произтича само от обстоятелството, че той произвежда активни вещества, което не е присъщо единствено за него.

Делото *Apple Computer International/Комисия* (Определение на Първоинстанционния съд от 19 февруари 2008 г., T-82/06, все още непубликувано) става повод за някои уточнения относно допустимостта на жалбите срещу регламентите за тарифно класиране. Съгласно съдебната практика въпреки че описанията, които съдържат, изглеждат конкретни, тези актове са с общо приложение. Всъщност те засягат всички стоки, отговарящи на описания вид, и пораждаат последици за всички митнически органи в Общността и по отношение на всички вносители⁹.

Както приема Първоинстанционният съд, обстоятелствата, че определеното класиране в комбинираната номенклатура е започнало по подадена от жалбоподателя молба за обвързваща тарифна информация, че никоя друга сходна стока не е била предмет на демонстрация пред Комитета по номенклатурата и че въз основа на демонстрацията на функционирането на въпросната стока в държавите-членки е бил разпространен проект на регламент за тарифно класиране, в който се посочват разглежданите монитори, не са от естество да индивидуализират жалбоподателя така, че жалбата му да е допустима. Всъщност участието на оператор в процедурата по приемане на даден акт е от естество да го индивидуализира по отношение на този акт само когато приложимата общностна правна уредба му предоставя определени процедурни гаранции.

Макар че в Решение на Първоинстанционния съд от 30 септември 2003 г. по дело *Sony Computer Entertainment Europe/Комисия*¹⁰ (наричано по-нататък „Решение по дело Sony“) сходни обстоятелства са били взети предвид при постановяването на

⁸ C-309/89, Recueil, стр. I-1853, точки 21 и 22.

⁹ Решение на Съда от 14 февруари 1985 г. по дело *Casteels/Комисия*, 40/84, Recueil, стр. 667, точка 11.

¹⁰ T-243/01, Recueil, стр. II 4189.

допустимост на жалбата, те не могат да бъдат определящият фактор за това. Само предвид изключителните обстоятелства на конкретния случай жалбоподателят по това дело е признат за лично засегнат. Първоинстанционният съд освен това отбелязва, че макар, както също личи от това дело, обстоятелството, че жалбоподателят е единственият оторизиран вносител на съответната стока, да представлява релевантно обстоятелство, то не може да бъде достатъчно само по себе си, за да се докаже, че жалбоподателят е лично засегнат. Накрая, след като твърде общото описание на съответните стоки в обжалвания регламент, както и липсата на всякакъв визуален или текстови елемент, който ясно да препраща към конкретен икономически оператор, изключват всяко лично засягане, Първоинстанционният съд решава, че няма основание да се приеме, че в случая са налице изключителните обстоятелства по смисъла на Решение по дело Sony, които предоставят на жалбоподателя активна процесуална легитимация¹¹.

б) Пряко засягане

Съгласно постоянната съдебна практика, за да засяга пряко даден частноправен субект по смисъла на член 230, четвърта алинея ЕО, приетият общностен акт трябва пряко да поражда последици за правното положение на заинтересованото лице, а изпълнението му трябва да е с чисто автоматичен характер и да произтича единствено от общностната правна уредба, без да се прилагат други правила с опосредстван характер¹².

В Определение от 14 май 2008 г. по дело Icuina.com/Парламент (Т-383/06 и Т-71/07, все още непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че решение на Парламента за отмяна на процедура за възлагане на обществена поръчка има преки последици върху правното положение на предприятието оферент, тъй като що се отнася до отмяна на цялата процедура, посоченото решение води до отмяна на предходно решение, с което е отхвърлена неговата оферта, но също и на решението, което отменя решението за възлагане на поръчката на това предприятие, както и на решението, с което му се възлага поръчката.

¹¹ В това отношение е необходимо да се спомене и Определение от 3 декември 2008 г. по дело RSA Security Ireland/Комисия (Т 227/06, все още непубликувано, точка 87), в което Първоинстанционният съд постановява, че жалбоподателят не е доказал съществуването на изключителни обстоятелства по смисъла на Решение по дело Sony, като отбелязва, че наличието на снимка на продукта, на която логото на конзолата за видеоигри на Sony се вижда ясно, оказва значително въздействие по отношение преценката на допустимостта на жалбата.

¹² Решение на Съда от 5 май 1998 г. по дело Dreyfus/Комисия, С-386/96 P, Recueil, стр. I 2309, точка 43.

Правила на конкуренция, приложими за предприятията

1. Общи въпроси

а) Сила на пресъдено нещо

Съгласно Решение на Първоинстанционния съд от 1 юли 2008 г. по дело *Compagnie maritime belge/Комисия (Т-276/04*, все още непубликувано), когато поради процесуално нарушение общностният съд частично отмени решение на Комисията, с което се установява нарушение на правилата на конкуренция и се налага глоба, Комисията може правомерно да приеме ново решение с оглед отстраняването на санкционираните от съда процесуални нарушения и да наложи нова глоба на основание на неотменените части от първото решение. Освен това след изчерпване на способите за защита или след изтичане на предвидените за тази защита срокове неотменените части на първото решение на Комисията придобиват сила на пресъдено нещо, така че в рамките на жалба за отмяна срещу новото решение санкционираното предприятие не може да оспорва факта на нарушението, тъй като той е окончателно установен с първото решение.

б) Разумен срок

В същото решение, като напомня, че Регламент (ЕИО) № 2988/74¹³ въвежда изчерпателна правна уредба, уреждаща подробно сроковете, в които Комисията има право да налага глоби, без да засяга основното изискване за правна сигурност, Първоинстанционният съд постановява, че всички съображения, свързани със задължението на Комисията да упражни своето правомощие да налага глоби в разумен срок, следва да се отхвърлят. Този извод не може да се оспори с позоваване на твърдяно нарушение на правото на защита, тъй като докато не е изтекла предвидената в този регламент погасителна давност, за всяко предприятие, по отношение на което се провежда разследване на основание на Регламент № 17¹⁴, съществува несигурност относно края на тази процедура и евентуалното налагане на глоби или други санкции. Ето защо запазването на тази несигурност е характерно за процедурите по прилагане на Регламент № 17 и само по себе си не представлява нарушение на правото на защита. Що се отнася до прилагането на правилата на конкуренцията, надвишаването на разумния срок може да бъде основание за отмяна само в случай на решение за установяване на нарушения, когато е установено, че това надвишаване като нарушение е довело до накърняване на правото на защита на засегнатите предприятия.

¹³ Регламент (ЕИО) № 2988/74 на Съвета от 26 ноември 1974 година относно давността при налагане и изпълнение на санкции в областта на правото на транспорт и на конкуренция на Европейската икономическа общност (ОВ L 319, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 1, стр. 78).

¹⁴ Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3).

2. Принос в областта на член 81 ЕО

а) Прилагане на член 81, параграф 1 ЕО

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело AC-Treuhand/Комисия (Т-99/04, все още непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че липсата на дейност на дадено предприятие на пазара, на който се проявява ограничението на конкуренцията, не изключва отговорността му за участие в прилагането на картел. В случая жалбоподателят, консултантско дружество, е предоставял различни услуги на трима производители на органични пероксиди и е имал съществена роля в картела на тези производители, като е организиран срещи и е укривал доказателствата относно нарушението.

б) Право на защита и право на справедлив съдебен процес

В същото решение Първоинстанционният съд приема, че при вземането на първата мярка по разследване на дадено предприятие, каквато е например искането за предоставяне на информация, Комисията е длъжна да го информира за предполагаемото нарушение, което е предмет на провежданото разследване, и за обстоятелството, че може да се окаже необходимо да изложи твърдения за нарушение срещу това предприятие. В случая обаче Първоинстанционният съд преценява, че пропускът на Комисията в това отношение не може да доведе до отмяна на обжалваното решение, доколкото тази нередност не е засегнала ефективността на защитата на жалбоподателя.

в) Глоби

В Решение от 18 юни 2008 г. по дело Hoechst/Комисия (Т-410/03, все още непубликувано) Първоинстанционният съд упражнява своята пълна юрисдикция в два аспекта. На първо място, той приема, че Комисията е нарушила принципите на добро управление и равно третиране. Всъщност въпреки че ясно заявява намерението си да не оповестява пред предприятията, оказващи сътрудничество, по-специално пред Hoechst, обстоятелството, че други предприятия са предприели действия с цел да бъдат освободени от глоба, Комисията същевременно уверява друго предприятие, че ще му бъде отправено „лоялно предупреждение“, ако друго предприятие се опита да го изпревари по отношение на сътрудничеството. В случая предвид значението на спазването от страна на Комисията на принципите на добра администрация и равно третиране Първоинстанционният съд намалява размера на наложената на Hoechst глоба с 10 %.

На второ място, Първоинстанционният съд приема, че Комисията е допуснала грешка, като е приела отегчаващото обстоятелство „водеща роля“ срещу Hoechst, без обаче в изложението на възражения да квалифицира достатъчно ясно и точно обстоятелствата, поради които го упреква. Освен това някои от фактическите обстоятелства, които Комисията взема предвид, не подкрепят достатъчно точно извода за приемането на водещата роля на Hoechst. Затова Първоинстанционният съд стига до извода, че Hoechst не е имал възможност да се защити надлежно.

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело ВРВ/Комисия (Т-53/03, все още непубликувано) Първоинстанционният съд приема, че предоставеното от Комисията намаление на глобата на ВРВ поради сътрудничеството на това дружество не е достатъчно, доколкото то е било първият участник в антиконкурентната практика, който е съобщил допълнителни и потвърждаващи съществуването на картела сведения след отправянето на искането за предоставяне на информация, но с по-подробни данни от исканите от Комисията. Следователно тези сведения са дали възможност да се подкрепят по съществен начин аргументите на Комисията за съществуването на общ план и с това съществено да се увеличи размерът на глобите за тежестта на нарушението. Затова Първоинстанционният съд предоставя на ВРВ допълнително намаление от 10 % от размера на глобата.

В Решение от 8 октомври 2008 г. по дело Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия (Т-69/04, все още непубликувано) и Решение от същата дата по дело Carbone Lorraine/Комисия (Т-73/04, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд напомня, че когато става въпрос за ценови картел, Комисията може законосъобразно да направи извод, че нарушението е имало последици, въз основа на това, че членовете на картела са взели мерки за прилагане на уговорените цени. Всъщност за да се направи извод, че е налице отражение върху пазара, е достатъчно уговорените цени да са служили като основа за определяне на цените при отделните сделки, с което е била ограничена свободата на клиентите за водене на преговори. За сметка на това Първоинстанционният съд постановява, че когато прилагането на картела е установено, не може да се изисква от Комисията системно да доказва, че споразуменията действително са позволили на съответните предприятия да достигнат по-високо ниво на цените на сделките от това, което би се наложило при липсата на картел. Такова доказване би изисквало значителни ресурси, имайки предвид, че би наложило прибегване до хипотетични изчисления, основани на икономически модели, чиято точност трудно може да се провери от съда и чийто безпогрешен характер изобщо не е доказан. Всъщност за да се прецени тежестта на нарушението, решаващо е да се знае, че членовете на картела са направили всичко, което зависи от тях, за да осъществят конкретно намеренията си. Това, което се е случило впоследствие по отношение на реално постигнатите нива на цените, може да е повлияно и от други фактори, които са извън контрола на членовете на картела. Те не могат да си приписват външни фактори, които са осуетили техните усилия, и да ги превръщат в обстоятелства, обосноваващи намаляване на глобата.

По-нататък Първоинстанционният съд приема, че макар с жалбата Schunk да оспорва за първи път пред него фактите, които са били приети срещу дружеството в изложението на възражения и на които се основава констатацията за нарушение на член 81 ЕО, не следва да се отмени минималното намаляване с 10 %, признато на Schunk въз основа на известието относно сътрудничеството¹⁵, както иска Комисията. Всъщност Първоинстанционният съд отбелязва, че разглежданите оспорвания са били отхвърлени в приложение на съдебната практика, според която се считат за установени фактите, които предприятие изрично е признало в рамките на административното

¹⁵ Известие на Комисията относно неналагане на глоби или намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 207, 1996 г., стр. 4).

производство, тъй като то не може повече да развива правни основания, насочени към оспорването им в рамките на съдебното производство.

г) **Понятие за група и определяне на максималната граница от 10 % от размера на глобата**

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело Knauf Gips/Комисия (Т-52/03, непубликувано) Първоинстанционният съд подчертава, че при изчисляването на посочената в член 15, параграф 2 от Регламент № 17 максимална граница от 10 % от размера на глобата Комисията може да вземе предвид оборота на всички субекти, които образуват стопанска единица по смисъла на разпоредбите на правото в областта на конкуренцията. Първоинстанционният съд в частност решава, че макар наистина когато капиталът на отделни търговски дружества принадлежи на едно и също лице или на едно и също семейство, това обстоятелство само по себе си да не е достатъчно, за да се установи, че между тези дружества съществува стопанска единица, в резултат на което за действията на едното може да се търси отговорност от другото и от едното може да се изиска да плати глоба за другото, възможно е да се установи наличието на стопанска единица с оглед на съвкупност от обстоятелства. Освен това Първоинстанционният съд по-специално напомня, че понятието за предприятие трябва да се разбира като обозначаващо стопанска единица от гледна точка на предмета на разглежданото споразумение дори когато от правна гледна точка тази стопанска единица е съставена от няколко физически или юридически лица.

д) **Възможност за носене на отговорност за нарушението**

През 2008 г. Първоинстанционният съд прилага своята практика относно възможността за носене на отговорност за нарушението по-специално в Решение по дело Knauf Gips/Комисия, посочено по-горе. Във връзка с това той напомня, че е възможно едно дружество да носи отговорност за всички действия на дадена група, ако то е юридическото лице, което е начело на групата и координира действията ѝ.

3. **Принос в областта на член 82 ЕО**

В Решение от 10 април 2008 г. по дело Deutsche Telekom/Комисия (Т-271/03, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд разглежда законосъобразността на решение на Комисията, с което се санкционира злоупотреба от страна на Deutsche Telekom с господстващото му положение, която се състои във фактурирането на по-високи цени за достъп на конкурентите до мрежата („междинни услуги“) от цените на дребно, фактурирани на абонатите на Deutsche Telekom. Това ценообразуване под формата на „ценова преса“ задължава конкурентите да фактурират на абонатите си по-високи цени от тези, които Deutsche Telekom фактурира на собствените си абонати. Поради това Комисията налага на Deutsche Telekom глоба в размер на 12,6 милиона евро.

Първоинстанционният съд отбелязва, че Комисията може основателно да приеме, че от началото на 1998 г. до края на 2001 г., както и считано от 2002 г. до датата на приемането на решението, Deutsche Telekom разполага с достатъчно свобода на действие, за да премахне или намали ценовата преса, като същевременно спазва ценовите прагове, наложени от германския регулаторен орган за далекосъобщенията и пощите (наричан по-нататък „RegTP“). Първоинстанционният съд по-нататък подчертава, че фактът, че цените на Deutsche Telekom е трябвало да бъдат одобрени от RegTP, не го освобождава от отговорността му на основание на правото в областта на конкуренцията. Като предприятие с господстващо положение Deutsche Telekom е длъжен да подава искания за изменение на цените си, когато като последица от тях се засяга ефективната и ненарушена конкуренция на общия пазар.

Що се отнася до използвания от Комисията метод за установяване на ценовата преса, Първоинстанционният съд отбелязва, че представляващото злоупотреба поведение на Deutsche Telekom е свързано с разликата между цените му за междинните услуги и цените му на дребно. Следователно Комисията не е длъжна да доказва, че цените на дребно представляват злоупотреба сами по себе си.

Комисията също така правилно изгражда анализа си относно злоупотребата с ценови практики единствено върху цените и разходите на Deutsche Telekom, изключвайки специфичното положение на конкурентите на пазара. В това отношение Първоинстанционният съд отбелязва, че ако законосъобразността на ценовите практики на предприятие с господстващо положение зависеше от специфичното положение на предприятията конкуренти, и по-специално от структурата на техните разходи, т.е. данни, които по принцип са неизвестни за предприятието с господстващо положение, то последното не би било в състояние да прецени законосъобразността на собственото си поведение.

Накрая Първоинстанционният съд напомня, че правомощията на националните органи съгласно общностното право в областта на далекосъобщенията по никакъв начин не засягат правомощието на Комисията да установява нарушения на правото в областта на конкуренцията. Ето защо решението на Комисията не може да се оспорва с довода, че в резултат от него се стига до двойно регулиране на цените на Deutsche Telekom, като с посоченото решение дружеството се санкционира за това, че не е използвало своята свобода на действие, за да премахне ценовата преса.

Държавни помощи

1. Допустимост

Тази година в съдебната практика са уточнени понятията, на първо място, за лице, което е лично засегнато от решение на Комисията относно схема за помощ, на второ място, за акт, който произвежда задължително правно действие, и на трето място, за правен интерес.

В Решение от 28 ноември 2008 г. по дело *Hotel Cipriani* и др./Комисия (T-254/00, T-270/00 и T-277/00, все още непубликувано) Първоинстанционният съд обявява за

допустими жалбите, подадени от определени получатели на намаление и/или освобождаване от социалноосигурителни вноски, предоставени на установените на островната територия на Венеция и Киоджа предприятия, срещу решение на Комисията, с което тези мерки се обявяват за несъвместима с общия пазар схема за помощ и се изисква от Италианската република да получи възстановяване на изплатените помощи от получателите. Всъщност макар решението относно схема за помощ да има общо действие, принадлежността към затворения кръг на действителните получатели по тази схема за помощ, които са напълно определени и които са особено засегнати от задължението за възстановяване на помощите на държавата, е достатъчна, за да отличи всеки от тях от останалите субекти. Ако, както твърди Комисията, процесуалната легитимация на действителен получател по схема за помощ е поставена в зависимост от разглеждането на индивидуалното му положение в решението на Комисията за обявяване на несъвместимостта на съответната схема, тази процесуална легитимация би зависела от избора на посочената институция да извърши или не такава индивидуална проверка въз основа на сведенията, които са ѝ предоставени в рамките на административната процедура. Това разрешение би породило правна несигурност, доколкото запознаването на Комисията с конкретните индивидуални положения често е въпрос на случайност.

Що се отнася до понятието за акт, който произвежда задължително правно действие, в Решение от 10 април 2008 г. по дело Нидерландия/Комисия (Т-233/04, все още непубликувано, обжалвано) относно решение на Комисията, с което нотифицирана от Кралство Нидерландия схема за търговия с права за емисии на азотни оксиди се квалифицира като съвместима с общия пазар държавна помощ, Първоинстанционният съд постановява, че тази държава-членка, която е поискала от Комисията да обяви, че посочената схема не представлява помощ, е процесуално легитимирана да обжалва посоченото решение. Като привилегирован жалбоподател държавата трябва да докаже не правния си интерес, а единствено че обжалваното решение произвежда правно действие. Такъв е разглежданият случай, когато като последица от квалификацията на посочената схема като държавна помощ Комисията получава възможност да провери съвместимостта на спорната мярка с общия пазар и освен това се стига до прилагане на предвидената процедура за съществуващите схеми за помощ, от една страна, и от друга — когато тази квалификация може да окаже въздействие върху предоставянето на нова помощ по силата на правилата за натрупване на помощи с различен произход, предвидени по-специално в Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда¹⁶.

Що се отнася до правния интерес, в Решение от 9 юли 2008 г. по дело Alitalia/Комисия (Т-301/01, все още непубликувано) Първоинстанционният съд уточнява, че Alitalia — предприятие, получило предоставяне на капитал, квалифицирано от Комисията като съвместима при определени условия с общия пазар държавна помощ, има личен интерес от отмяната ѝ, въпреки че цялата помощ вече е изплатена на това предприятие въз основа на друго решение на Комисията. Всъщност тъй като обжалваното решение служи като правно основание за решението, с което се разрешава изплащането на последната част от помощта, второто решение щеше да бъде лишено от

¹⁶ ОВ С 37, 2001 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 251.

правно основание, ако Първоинстанционният съд беше отменил обжалваното решение в частта му, която квалифицира спорната мярка като държавна помощ. Освен това в същото решение Първоинстанционният съд постановява, че макар обжалваното решение да е било взето, при условие че бъдат изпълнени определени условия, които италианските власти са поели задължение да спазят, Alitalia може да посочи правно основание срещу тези условия, доколкото те може да бъдат приписани на Комисията, която притежава изключителна компетентност да установява евентуална несъвместимост на дадена помощ с общия пазар.

Що се отнася до правния интерес на получателя на помощ, която Комисията обявява за частично съвместима с общия пазар, в Решение от 22 октомври 2008 г. по дело TV 2/Danmark и др./Комисия (T-309/04, T-317/04, T-329/04 и T-336/04, все още непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че условията, при които Комисията е преценила съвместимостта на разглежданите помощи, забраняват допустимостта на жалбата да се разглежда, като се разделя обжалваното решение на две части, от които едната квалифицира спорните мерки като частично несъвместими с общия пазар държавни помощи, а другата — като частично съвместими държавни помощи. Всъщност Комисията проверява дали всички разглеждани мерки за държавно финансиране са представлявали сума, която надвишава нетната стойност на услугата от общ икономически интерес.

Освен това Първоинстанционният съд отбелязва, че правният интерес може да се изведе от наличието на доказан „риск“, че правното положение на жалбоподателите ще бъде засегнато от съдебни искове, или също че „рискът“ от съдебни искове е възникнал и съществува към датата на подаване на жалбата до Първоинстанционния съд. В този смисъл TV2 е било обект на съдебен иск, предявен от конкурент на национално равнище, с който конкурент искал обезщетение за вредите, които претърпял поради обстоятелството, че получената от TV2 държавна помощ позволила на последното да практикува ниски цени при продажбата на своите рекламни пространства. Макар да установява, че TV2 го е сезирало преди конкурентът му да предяви този иск, Първоинстанционният съд счита, че характерът на възникнал и съществуващ риск от иск към датата на подаване на жалбата на TV2 е доказан с факта, че този риск се материализира конкретно чрез съдебния иск, висящ пред националния съд.

2. Материалноправни норми

а) Предоставяне на икономическо предимство

По дело SIC/Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 26 юни 2008 г., T-442/03, все още непубликувано) с предмет жалба срещу решение на Комисията, с което по-специално се обявява, че някои мерки, приети от Португалската република по отношение на дружеството Radiotelevisão Portuguesa (наричано по-нататък „RTP“), на което е възложено да предоставя обществена телевизионна услуга в Португалия, не представляват държавни помощи и че другите мерки са съвместими с общия пазар, жалбоподателят в частност изтъква, че към момента на емитирането на облигациите RTP е имало имплицитна държавна гаранция, която обяснява защо въпреки своето влошено финан-

сово положение дружеството е успяло да пусне на пазара емисията облигации. След като приема, от една страна, че RTP е акционерно дружество, за връщането на чиито дългове едноличният собственик на капитала, Португалската република, не е бил неограничено задължен, и от друга страна, че разглежданият проспект на емисията облигации не предвижда никаква гаранция от страна на държавата, Първоинстанционният съд постановява, че фактът, че на пазара се е допуснало закупуването на облигации от емисията от 1994 г., тъй като се е приело, че държавата de facto била гарант за връщането им, не позволява да се направи извод за наличието на държавна помощ. Единствено обективните констатации, водещи до извода, че държавата би била правно обвързана с изплащане на тази емисия в случай на неизпълнение от RTP, позволявали да се приеме наличието на гаранция от държавата.

В Решение по дело Hotel Cipriani и др./Комисия, посочено по-горе, предприятията, ползващи се от освобождавания от социалноосигурителни вноски, поддържат, че тези освобождавания не им предоставят икономическо предимство, тъй като компенсират допълнителните разходи, породени от структурните недостатъци в зоната на лагуната, където са установени тези предприятия. Първоинстанционният съд установява, че предприятията не доказват, че е налице пряка връзка между действително направените допълнителни разходи и размера на получената помощ. Обстоятелството, че установените в лагуната предприятия понасят по-високи разходи от предприятията в континенталната част, не е достатъчно, за да се заключи, че схемата не им предоставя предимство и не създава дискриминация по отношение на техните конкуренти в Италия и в други държави-членки.

б) Селективен характер на помощта

В Решението по дело Нидерландия/Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд установява, че приетата от Кралство Нидерландия схема за търговия с права за емисии на азотни оксиди (NO_x) не представлява държавна помощ. Всъщност от една страна всички индустриални обекти в Нидерландия с обща инсталирана мощност над определен праг — без никакви съображения за географско положение или сектор на дейност — са подчинени на определения от спорната мярка таван за емисии NO_x и могат да се ползват с предимството на предвидената с тази мярка възможност за търгуване с права за емисии. Доколкото се отнася до предприятията, които замърсяват в най-голяма степен, разглежданата схема прилага обективен критерий и съответства на преследваната цел за защита на околната среда. От друга страна, норма за емисии или точно определена норма за стандарт на работа са наложени под страх от глоба само за предприятията, които са включени в тази схема. Ето защо фактическото и правно положение на подчинените на този таван за емисии NO_x предприятия не може да се приеме за сходно с това на предприятията, по отношение на които този таван не се прилага. Във всички случаи, дори да се предположи, че спорната мярка въвежда разграничение между предприятия и следователно е a priori селективна, това разграничение е резултат от характера или от структурата на системата, в която тя се вписва, и следователно не отговаря на условието за селективност. Всъщност съображения за опазване на околната среда обосновават разграничаването на предприятията с големи количества изпускани емисии NO_x от другите предприятия.

За разлика от този случай, в Решение по дело SIC/Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд приема, че Комисията не е доказала надлежно, че определени предоставени на RTP предимства (освобождаване от нотариални такси, разходи за регистрация и за публикуване, свързани с преобразуването със закон на това предприятие в акционерно дружество) не отговарят на условието за селективност, доколкото са обосновани от характера и от общата структура на системата, в която се вписват. Всъщност от една страна, Комисията не е разгледала въпроса дали прибягването до законодателен инструмент, което води до освобождаване от нотариални такси, не е избрано с цел публичните предприятия да избегнат разходи, а просто се вписва в логиката на португалската правна система. От друга страна, Комисията е трябвало да докаже дали е съобразено с логиката на португалската правна система преобразуването на RTP в акционерно дружество да се извършва не по обикновено предвидения начин за частноправните дружества, т.е. с нотариален акт (с всички произтичащи от него последици по общото право като свързани с регистрацията и публикуването формални изисквания), а със закон.

Делото *Government of Gibraltar* и Обединено кралство/Комисия (Решение от 18 декември 2008 г., T-211/04 и T-215/04, все още непубликувано) дава възможност на Първоинстанционният съд за нови пояснения във връзка с условието за селективност.

През август 2002 г. Обединеното кралство уведомява Комисията за планираната от правителството на Гибралтар реформа на корпоративния данък, която включва въвеждането на три публичноправни вземания: такса за регистрация, данък върху броя работници и служители и данък върху ползването на служебни помещения (*Business Property Occupation Tax*, наричан по-нататък „ВРОТ“), като обаче максималният размер на последните два данъка следва да бъде 15 % от печалбите. Комисията смята, че тази реформа е селективна в регионално отношение, доколкото с нея се предвижда, че дружествата, разположени в Гибралтар, се облагат с по-ниска данъчна ставка в сравнение с дружествата, разположени в Обединеното кралство. Освен това тя счита, че три аспекта на данъчната реформа са селективни по същество: на първо място, условието да се реализират печалби преди облагането с данъка върху броя работници и служители и с ВРОТ, тъй като това условие поставя в по-благоприятно положение предприятията без печалби; на второ място, максималният размер от 15 % от печалбите, приложим при облагането с данъка върху броя работници и служители и с ВРОТ, тъй като той поставя в по-благоприятно положение предприятията, които за съответната данъчна година имат малки печалби по отношение на техния брой работници и служители и на ползването на служебни помещения; на трето място, данъкът върху броя работници и служители и ВРОТ, тъй като поради естеството си те поставят в по-благоприятно положение предприятията, които реално физически не са в Гибралтар.

Като прилага условията, установени в съдебната практика относно помощите, предоставяни от субдържавни образувания¹⁷, Първоинстанционният съд постановява, че референтната рамка за преценяване на регионалната селективност на разглежданата данъчна реформа съответства само на територията на Гибралтар и че затова не

¹⁷ Решение на Съда от 6 септември 2006 г. по дело Португалия/Комисия, С 88/03, *Recueil*, стр. I 7115, точка 67.

може да се направи никакво сравнение с приложимия в Обединеното кралство режим.

Що се отнася до селективността по същество, Първоинстанционният съд посочва, че за да квалифицира данъчна мярка като селективна, е необходим анализ, който включва три етапа. Най-напред Комисията трябва да установи и разгледа „обичайния“ режим на приложимата данъчна система в географската зона, представляваща релевантната референтна рамка. Именно по отношение на този „обичаен“ данъчен режим Комисията трябва след това да установи евентуалния селективен характер на предимството, предоставено от разглежданата данъчна мярка. Ако Комисията докаже наличието на дерогиране на „обичайния“ данъчен режим, което води до диференциация между предприятия, съответната държава-членка може да представи доказателства, че тази диференциация е обоснована от характера или от общата структура на нейната данъчна система. В такъв случай Комисията трябва да провери, като трети етап, дали това наистина е така. В това отношение Първоинстанционният съд добавя, че в хипотезата, при която не проведе първия и втория от посочените етапи, Комисията не може да пристъпи към третия, тъй като би надхвърлила пределите на своя контрол. Всъщност подобен подход би могъл, от една страна, да позволи на Комисията да замести държавата-членка, що се отнася до определянето на данъчната ѝ система и на нейния „обичаен“ режим, и от друга страна, така да направи невъзможно за държавата-членка да обоснове разглежданата диференциация с характера и общата структура на данъчната система, предмет на уведомлението.

Като приема, че Комисията нито е установила предварително „обичайния“ режим на данъчната система, предмет на уведомлението, нито е оспорила квалификацията, която са направили в това отношение органите на Гибралтар, Първоинстанционният съд решава, че за тази институция е било невъзможно да докаже, че някои от елементите на данъчната система, предмет на уведомлението, имат дерогиращ характер и следователно са a priori селективни спрямо нейния „обичаен“ режим. Освен това Първоинстанционният съд приема, че за Комисията не е възможно да прецени правилно дали евентуалната диференциация между предприятия може да се обоснове с характера или общата структура на данъчната система, предмет на уведомлението.

в) Критерий на частния инвеститор в условията на пазарна икономика

С Решение от 17 декември 2008 г. по дело Ryanair/Комисия (Т-196/04, все още непубликувано) Първоинстанционният съд отменя решението, с което Комисията разглежда поотделно две споразумения, сключени от авиокомпанията Ryanair съответно с Валонския регион, собственик на летище Шарлероа, и с Brussels South Charleroi Airport (наричано по-нататък „BSCA“) — публично предприятие, контролирано от Валонския регион, което управлява и стопанисва това летище. Съгласно обжалваното решение двете споразумения включвали несъвместими с общия пазар държавни помощи. Комисията в частност установява, че Валонският регион е сключил първото споразумение с Ryanair при упражняването на властнически правомощия и следователно участието му в това споразумение не може да се разглежда при прилагане на

принципа на частния инвеститор в условията на пазарна икономика. Първоинстанционният съд най-напред отбелязва, че доколкото BSCA е субект, икономически зависим от Валонския регион, Комисията е трябвало да ги разглежда като един и същ субект. По-нататък той установява, че със сключването на споразумението с Ryanair Валонският регион е упражнил дейност от икономическо естество. Възможно обстоятелството, че тази дейност се извършва по отношение на публична собственост, само по себе си не означава, че тя се състои в упражняване на прерогативи на публична власт. Освен това само по себе си обстоятелството, че Валонският регион разполага с правомощия да определя летищните такси с подзаконовни актове, не изключва необходимостта системата на отстъпки от посочените такси да трябва да се разглежда в светлината на принципа на частния инвеститор в условията на пазарна икономика.

г) Прилагане *ratione temporis* на дерогациите от забраната на държавните помощи

По дело SIDE/Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 15 април 2008 г., T-348/04, все още непубликувано) Комисията прилага дерогацията в полза на мерките за развитието на културата и запазването на историческото наследство, която е предвидена в член 87, параграф 3, буква г) ЕО — разпоредба, влязла в сила на 1 ноември 1993 г., към помощ, отпусната от Франция преди тази дата. След като напомня, че общностните материалноправни норми по принцип не се отнасят до заварени при влизането им в сила положения, и като уточнява, че този извод се налага независимо от благоприятните или неблагоприятни последици, които тези правила биха могли да породят за заинтересованото лице, Първоинстанционният съд постановява, от една страна, че всяка нова държавна помощ е задължително несъвместима с общия пазар, ако през периода на нейното изплащане е в състояние да наруши конкуренцията и ако не спада към нито една от дерогациите, и от друга страна, че след настъпването на правните ѝ последици характерът на съвместимост или несъвместимост на въпросната помощ с общия пазар става окончателен. Следователно доколкото анализът на съвместимостта на помощта с общия пазар не налага единствено да се прецени дали в момента на приемане на съответното решение общностният интерес изисква тази помощ да бъде върната или не, Комисията трябва да провери и дали през периода, по време на който въпросната помощ е изплатена, същата е била в състояние да наруши конкуренцията. Въз основа на тези съображения Първоинстанционният съд приема, че като прилага упоменатата по-горе дерогация към периода преди 1 ноември 1993 г., Комисията допуска грешка при прилагане на правото.

д) Услуги от общ икономически интерес

Делото BUPA и др./Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 12 февруари 2008 г., T-289/03, все още непубликувано) дава възможност на Първоинстанционния съд да задълбочи съдебната практика по въпроса дали компенсациите, получавани от предприятие в замяна на осигурявана от него услуга от общ икономически интерес (наричана по-нататък „УОИИ“), представляват държавна помощ. Спорът се отнася до организацията на системата на частното здравно осигуряване (наричано по-ната-

тък „ЧЗО“) в Ирландия, като тази система е либерализирана между 1994 г. и 1996 г. и поради това Voluntary Health Insurance Board (VHI) се оказва конкурент на други оператори, сред които и жалбоподателят. В рамките на либерализацията е предвидено въвеждането на система за изравняване на рисковете (наричана по-нататък „RES“), управлявана от Health Insurance Authority (наричан по-нататък „HIA“). По същество RES представлява механизъм, който предвижда, от една страна, плащането на такса на HIA от страна на ЧЗ осигурителите, които имат по-малко рисков профил, отколкото средния за пазара рисков профил, а от друга страна, съответно плащане от HIA на ЧЗ осигурителите, които имат по-високо рисков профил, отколкото средния профил. Механизмът точно определя различните прагове за изискването за плащане по RES. Сезирана с жалба от BUPA и уведомена от Ирландия за RES, Комисията решава, че плащанията по RES представляват обезщетение, предназначено да компенсират задълженията за УОИИ, а именно задълженията, които имат за цел да осигурят на всяко лице, живеещо в Ирландия, минимално ниво на ЧЗО услуги на една и съща цена, независимо от неговото здравословно състояние, възраст или пол (наричани по-нататък „ЧЗО задължения“) ¹⁸.

Първоинстанционният съд решава, че макар към момента на изготвянето на анализа на Комисията още да не е било постановено Решение на Съда от 24 юли 2003 г. по дело Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg ¹⁹ (наричано по-нататък „Решение по дело Altmark“), законосъобразността на обжалваното решение трябва да се разглежда именно в светлината на четирите условия, изложени от Съда в посоченото съдебно решение (наричани по-нататък „условията Altmark“). Всъщност от една страна, Съдът не е ограничил във времето обхвата на констатациите, направени в Решение по дело Altmark, и от друга страна, даденото от Съда тълкуване на разпоредба от общностното право само изяснява и уточнява смисъла и обхвата на тази разпоредба, както тя би трябвало да бъде разбрана и прилагана, включително от общностните институции, от момента на влизането ѝ в сила. Първоинстанционният съд уточнява, че в случая условията Altmark, чийто обхват впрочем до голяма степен се припокрива с този на критериите по член 86, параграф 2 ЕО, трябва да се прилагат съгласно духа и целта, преобладавали при излагането им, но по адаптиран към специфичните обстоятелства по настоящото дело начин.

Относно първото условие Altmark, според което предприятието — получател на компенсацията, трябва действително да е натоварено с изпълнението на ясно определени задължения за обществена услуга, Първоинстанционният съд приема, че общностното право не дава нито ясно и точно законово определение на понятието за задача за УОИИ, нито установена правна концепция, която да определи окончателно условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може дадена държава-членка с право да се позове на наличието и защитата на задача за УОИИ. В този смисъл държавите-членки имат широко право на преценка относно определянето на това, което считат като УОИИ, и това определяне може да бъде поставено под съмнение от Комисията само в случай на явна грешка. Това широко право на преценка обаче не означава, че държавата-членка е освободена от задължението да полага грижи с оглед на

¹⁸ Решение С (2003) 1322 окончателен от 13 май 2003 г. (държавна помощ N 46/2003-Ирландия).

¹⁹ С 280/00, Recueil, стр. I 7747.

това задачата за УОИИ, на която се позовава, да задоволява определени минимални критерии (сред които са наличието на акт на публичната власт, който възлага задачата на въпросните оператори, както и универсалният и задължителен характер на тази задача), еднакви за всички задачи за УОИИ по смисъла на Договора за ЕО, и да докаже, че в конкретния случай тези критерии са изцяло задоволени. Липсата на доказателства от държавата-членка относно спазването на тези критерии може да представлява явна грешка в преценката, която Комисията е длъжна да санкционира. Освен това държавата-членка трябва да посочи причините, поради която тя счита, че въпросната услуга заслужава поради своя специфичен характер да бъде квалифицирана като УОИИ. Всъщност при липсата на такива мотиви не би бил възможен дори бегъл контрол от страна на общностните институции. Първоинстанционният съд също така пояснява, че възлагането на задача за УОИИ не предполага непременно че на натоварения с нея оператор е предоставено изключително или специално право за извършването ѝ и че това възлагане може да се състои и в задължение, наложено на голям брой, дори на всички оператори, действащи на същия пазар. За сметка на това абсолютно необходими условия, за да се приеме наличието на задача за УОИИ, е тя да има задължителен и универсален характер: ако първото означава, че доставчикът е задължен да сключва договор при постоянни условия, без да може да отхвърли другата договаряща страна, второто не предполага, че разглежданата услуга трябва непременно да бъде предоставяна на цялото население на държавата-членка, стига да се предлага на еднакви и недискриминационни тарифи при сходни условия на качество за всички клиенти. Като прилага тези критерии към конкретния случай, Първоинстанционният съд приема, че RES изпълнява първото условие Altmark.

Що се отнася до второто условие Altmark, което предвижда, че параметрите, въз основа които се изчислява компенсацията за извършването на задачата за УОИИ, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин, Първоинстанционният съд установява, че в случая то също е изпълнено. Всъщност евентуалното правомощие на ирландските власти в рамките на изчисляването на RES плащанията само по себе си не би било несъвместимо със съществуването на обективни и прозрачни параметри. Освен това единствено сложността на икономическите и математически формули за изчислението, което трябва да се извърши, не засяга точния и ясно определен характер на съответните параметри.

При разглеждането на третото условие Altmark, съгласно което компенсацията трябва да е необходима и пропорционална по отношение на разходите, породени от изпълнение на задачата за УОИИ, Първоинстанционният съд отбелязва, че RES плащанията нямат за цел да компенсират възможни разходи или допълнителни разходи, свързани с конкретното предоставяне на определени ЧЗО услуги, а единствено да изравнят допълнителните тежести, за които се счита, че са резултат от отрицателна разлика в рисковия профил на ЧЗ осигурител по отношение на средния за пазара рисков профил. Това обаче не означава, че разглежданото условие е нарушено. Всъщност тъй като разглежданата в случая система за компенсация се различава коренно в частност от разглежданата по дело Altmark система, не може стриктно да се спази третото условие Altmark, което изисква възможност за определяне на разходите, породени от изпълнението на задължение за УОИИ. Въпреки това количественото определяне на допълнителните разходи посредством сравнение между действител-

ния рисков профил на даден ЧЗ осигурител и средния за пазара рисков профил предвид сумите, изплащани от всички обвързани от RES ЧЗ осигурители, е в съответствие с целта и духа на посоченото условие, доколкото изчисляването на компенсацията се основава на обективни, конкретни, подлежащи на ясно идентифициране и контрол елементи.

Що се отнася до четвъртото условие *Altmark*, което изисква разходите за изпълнение на задача за УОИИ да съответстват на разходите на ефективно предприятие, Първоинстанционният съд решава, че Комисията е могла с право да приеме, че в дадения случай не е било необходимо сравнение между потенциалните получатели на RES плащанията и един ефективен оператор. Следва да се вземе предвид обстоятелството, че посоченото условие не се прилага стриктно към системата на RES поради следните две особености: неутралността на създадената с RES система за компенсация по отношение на приходите и печалбите на ЧЗ осигурителите и своеобразието на допълнителните разходи, свързани с отрицателен рисков профил на тези осигурители²⁰.

С други решения през 2008 г. Първоинстанционният съд допълва анализа на компенсациите във връзка с извършването на УОИИ.

В Решение от 1 юли 2008 г. по дело *Deutsche Post/Комисия* (T-266/02, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд най-напред подчертава, че когато държавни ресурси са предоставени като компенсация за допълнителни разходи, свързани с изпълнението на УОИИ при спазване на условията *Altmark*, за да не лиши член 86, параграф 2 ЕО от всякакво полезно действие, Комисията не би могла да квалифицира като държавна помощ предоставените публични ресурси, ако общият им размер остава по-нисък от допълнителните разходи, направени при изпълнението на посочената задача за УОИИ. В този смисъл ако не провери дали размерът на компенсациите надхвърля допълнителните разходи за УОИИ, Комисията не може да докаже в достатъчна степен, че компенсацията предоставя предимство по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО и затова може да представлява държавна помощ. Освен това когато Комисията не е извършила никакво изследване, нито каквато и да е преценка в това отношение, не е задължение на общностния съд да извърши вместо посочената институция изследването, което тя в никой момент не е извършила, изчислявайки резултатите, до които тя би стигнала в неговия ход.

В Решение по дело *SIC/Комисия*, посочено по-горе, Първоинстанционният съд обявява, че Португалската република не е имала задължение да проведе търг преди възлагането на телевизионна УОИИ на RTP. Всъщност особеностите на публичното радиоразпръскване, и по-специално връзката му с демократичните, социалните и културните потребности на всяко общество, обяснява и обосновава обстоятелството, че не може да се изисква от държава-членка да провежда търг за възлагането на УОИИ за радиоразпръскване, най-малкото когато самата тя решава да осигури тази обществена услуга посредством, както е в конкретния случай, публичноправно дружество.

²⁰ В Решение по дело *Hotel Cipriani и др./Комисия*, посочено по-горе, Първоинстанционният съд потвърждава, че що се отнася до решенията на Комисията, издадени преди Решение по дело *Altmark*, следва да се провери дали следваният цялостен подход е съвместим със същината на условията *Altmark*.

Първоинстанционният съд отбелязва, че държавите-членки са компетентни да определят УОИИ за радиоразпръскване по такъв начин, че тя да включва разпространението на широк спектър от програми, като едновременно с това се разрешава на оператора, на който е възложена тази УОИИ, да упражнява търговска дейност, каквато е продажбата на рекламни пространства. Ако не беше така, самата дефиниция на УОИИ за радиоразпръскване би зависела от начина ѝ на финансиране, докато по правило УОИИ се определя в зависимост от общия интерес, който тя има за цел да задоволи, а не в зависимост от средствата, които ще осигурят нейното предоставяне.

Що се отнася до контрола относно това как RTP изпълнява възложената му задача за обществена услуга, Първоинстанционният съд пояснява, че единствено държавата-членка може да прецени как радиотелевизионният оператор, извършващ обществена услуга, спазва стандартите за качество, определени като част от задачата му. Комисията трябва да се ограничи да установи наличие на механизъм за независим контрол на национално равнище, което в конкретния случай е било изпълнено. Що се отнася до пропорционалността на финансирането на разходите за обществената услуга, Първоинстанционният съд стига до извода, че като не е поискала от Португалската република да ѝ предостави някои доклади от одит на RTP, Комисията е нарушила задължението си за разглеждане. Всъщност Комисията не би могла да не поиска да ѝ бъдат съобщени данни, които изглежда могат да потвърдят или да опровергаят други релевантни данни за разглеждането на въпросната мярка, но чиято надеждност не може да се счита за напълно доказана.

В Решение по дело TV 2/Danmark и др./Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд освен това уточнява, че не е необходимо УОИИ за радиоразпръскване да се ограничи до разпространението на нерентабилни програми. По отношение на твърдението, според което предприятието TV 2, натоварено с предоставянето на УОИИ (TV 2), неминуемо ще бъде принудено да субсидира своята търговска дейност с държавното финансиране на обществената услуга, Първоинстанционният съд приема, че то едва ли се отнася до друго, освен до риск, който държавите-членки следва да предотвратят, а Комисията при необходимост да санкционира. Освен това, що се отнася до предоставената от датските власти свобода на TV 2 при конкретното определяне на неговата програмна схема, Първоинстанционният съд установява, че няма нищо необичайно радиотелевизионен оператор, извършващ обществена услуга, да се ползва — при условие че спазва изискванията за качество — от редакционна независимост спрямо политическата власт при конкретния избор на програми.

е) Помощи за отстраняване на щети, причинени от извънредни събития

Съгласно член 87, параграф 2, буква б) ЕО за съвместими с общия пазар се обявяват помощите, отпуснати за отстраняване на щети, причинени от извънредни събития.

След атентатите от 11 септември 2001 г. на 10 октомври 2001 г. Комисията приема съобщение²¹, в което посочва, че тази разпоредба може да е основание за обезщетяване в

²¹ COM (2001) 574 окончателен.

частност на разходите, направени поради затварянето на американското въздушно пространство от 11 до 14 септември 2001 г. В Решение от 25 юни 2008 г. по дело *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Комисия (Т-268/06*, все още непубликувано) Първоинстанционният съд отчасти отменя решението на Комисията за обявяване на несъвместима с общия пазар на частта от помощите, отпуснати от Република Гърция за обезщетяване на загубите от отмяната на полетите, насрочени за дати извън посочените в съобщението на Комисията. Първоинстанционният съд приема, че макар член 87, параграф 2, буква б) ЕО да разрешава компенсирането единствено на неизгодните икономически обстоятелства, които са причинени пряко от извънредни събития, съществуването на пряка връзка може да се признае, макар и вредата да е възникнала малко след упомения по-горе период, както е в конкретния случай.

3. Процесуалноправни норми

На последно място, съдебната практика от 2008 г. дава възможност да се изяснят задълженията на Комисията при приемането на второ решение относно държавни помощи, първото решение във връзка с които е било отменено от Първоинстанционния съд. В Решение по дело *Alitalia/Комисия*, посочено по-горе, този съд постановява, че в такъв случай Комисията не е длъжна да възобнови официалната процедура по разследване, тъй като санкционираните от Първоинстанционния съд незаконосъобразности не водят началото си от откриването на процедурата. Освен това при приемането на второто решение Комисията не е длъжна да предоставя отново възможност на третите заинтересовани лица да изложат становищата си, тъй като това тяхно право е гарантирано при приемането на първото решение чрез публикуването на известие в Официален вестник за откриването на официална процедура по разследване.

Марка на Общността

През 2008 г. решенията във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 40/94²² отново представляваха голяма част (171) от приключените от Първоинстанционния съд дела, макар че процентното им изражение бе по-ниско в сравнение с отчетеното за 2007 г.

1. Абсолютни основания за отказ на регистрация

В Решение от 12 ноември 2008 г. по дело *Lego Juris/СХВП — Mega Brands* (блокче Lego) (Т-270/06, все още непубликувано) относно процедура за обявяване на недействителност Първоинстанционният съд за първи път се произнесе по обхвата на абсолютното основание за отказ по член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 40/94, съгласно което се отказва регистрацията на знаците, които се състоят главно от формата на стоката, необходима за получаването на технически резултат. Първоинстанционният съд постановява, че посочената разпоредба не допуска регис-

²² Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146).

трацията на всяка форма, състояща се в своите съществени характеристики главно от формата на стоката, която в техническо отношение е в състояние да породи и е достатъчна за получаването на търсения технически резултат, дори да може резултатът да бъде постигнат чрез други форми, използващи същото или друго техническо решение. Тези характеристики трябва да бъдат обективно определени въз основа на графичното представяне на разглежданата форма и евентуалните описания, представени по време на заявяване на марката, а не въз основа на възприятието на целевия потребител.

По повод на друга процедура за обявяване на недействителност в Решение от 15 октомври 2008 г. по дело Powerserv Personalservice/СХВП — Manpower (MANPOWER) (Т-405/05, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд дава пояснения относно географската територия, върху която съответните потребители могат да възприемат като описателен знака, съставен от английската дума „manpower“. В това отношение този съд приема, че това е възможно дори и в неанглоговорещите държави-членки, първо, когато тази английска дума е навлязла в езика на съответната страна и може да бъде използвана за заместване в този език на термина, означаващ „работна сила“ или „работна ръка“, или второ, когато в контекста на стоките и услугите, защитени от марката „MANPOWER“, английският език е използван — дори и само алтернативно на националния език — в обръщения към съответните потребители. Като прилага тези критерии, Първоинстанционният съд стига до извода, че апелативният състав правилно е приел, че разглежданият знак е описателен в Германия и Австрия, но неправилно е счел, че това е така и в Нидерландия, Швеция и Дания. Значението на езиковите познания на съответните потребители се разглежда по-нататък и в Решение от 26 ноември 2008 г. по дело New Look/СХВП (NEW LOOK) (Т-435/07, непубликувано), в което Първоинстанционният съд постановява, че доколкото са общоизвестни основните познания по английски език на преобладаващата част от потребителите в скандинавските страни, Нидерландия и Финландия, апелативният състав правилно е преценил, че знакът „NEW LOOK“ — популярен израз, който е част от общоупотребимия английски език и не представлява никаква езикова трудност — е изцяло лишен от отличителен характер в тези страни.

Друг принос на тазгодишната съдебна практика в тази област е тълкуването на обхвата на препращането в член 7, параграф 1, буква з) от Регламент № 40/94 към абсолютните основания за отказ по член 6, трето от Парижката конвенция²³. В Решение от 28 февруари 2008 г. по дело American Clothing Associates/СХВП (Форма на кленов лист) (Т-215/06, все още непубликувано, обжалвано) и образувано по жалба на предприятие, на което Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки и дизайни) (наричана по-нататък „СХВП“) отказва регистрацията на знак под формата на кленов лист, по съображението че такъв лист е изобразен на канадското знаме, Първоинстанционният съд постановява, че поради направеното в посочената конвенция разграничение между „фабричните или търговски марки“ и „марките за услуги“ член 6, трето, буква а) от нея, който изисква да се отказва регистрацията в частност на знамена и други държавни емблеми, не се прилага към „марките за услуги“. Всъщност ако общностният законодател е възнамерявал тази забрана да се

²³ Парижка конвенция за закрила на индустриалната собственост от 20 март 1883 г., ревизирана и изменена.

прилага и към марките за услуги, той нямаше да се ограничи единствено да препрати към член 6, трето от Парижката конвенция, а би въвел тази забрана в самия текст на член 7 от Регламент № 40/94. Освен това Първоинстанционният съд установява, че за разлика от предвиденото за преценката на отличителния характер на комбинираните марки, при прилагането на член 6, трето от Парижката конвенция следва да се обърне внимание на всеки от елементите на споменатата марка и е достатъчно един от тях да представлява държавна емблема или нейна имитация, за да е налице пречка за регистрацията на съответната марка, независимо от нейното цялостно възприемане. Накрая, прилагането на член 6, трето, параграф 1, буква а) от Парижката конвенция не е поставено в зависимост от условието да съществува възможност за грешка от страна на съответните потребители относно произхода на стоките, обозначени със заявената марка, или относно наличието на връзка между притежателя на тази марка и държавата, чиято емблема фигурира в споменатата марка.

С Решение от 9 юли 2008 г. по дело Hartmann/СХВП (Е) (Т-302/06, непубликувано) Първоинстанционният съд внася важно уточнение в съдебната практика, съгласно която СХВП може да основе анализа си на обстоятелствата, произтичащи от придобития по принцип практически опит при пускането на пазара на стоки за широко потребление, без да е длъжна да дава примери за такъв опит. Първоинстанционният съд постановява, че доколкото отделите на СХВП определят стоките, за които е заявена марката, като предназначени не за широко потребление, а за специализирани потребители, не може да се допусне, че тези отдели основават анализа си на конкретни обстоятелства, които могат да бъдат познати на всяко лице.

Редица решения, и по-конкретно Решение от 2 април 2008 г. по дело Eurocopter/СХВП (STEADYCONTROL) (Т-181/07, непубликувано), Решение от 24 септември 2008 г. по дело HUP Usługi Polska/СХВП — Manpower (I.T.@MANPOWER) (Т-248/05, непубликувано, обжалвано), Решение от 15 октомври 2008 г. по дело REWE-Zentral/СХВП (Port Louis) (Т-230/06, непубликувано), Решение от 25 ноември 2008 г. по дело CFCMCEE/СХВП (SURFCARD) (Т-325/07, непубликувано) и Решение от 2 декември 2008 г. по дело Ford Motor/СХВП (FUN) (Т-67/07, все още непубликувано) дават възможност на Първоинстанционния съд да уточни каква връзка трябва да е налице между марката и обхванатите от нея стоки или услуги, за да може тази марка да се смята за описателна. В последното от посочените решения Първоинстанционният съд установява, че обратно на приетото в решението на апелативния състав връзката между смисъла на думата „fun“, от една страна, и сухопътните моторни превозни средства, както и съставящите ги части и конструктивни елементи, от друга страна, не е достатъчно пряка и конкретна, за да може да се откаже регистрацията на заявената марка.

На последно място, в Решение от 12 март 2008 г. по дело Compagnie générale de diététique/СХВП (GARUM) (Т-341/06, непубликувано) Първоинстанционният съд пояснява, че анализът на отличителния характер на даден знак трябва да се основава на пазарен опит, който е конкретен и съществува към съответния момент, или най-малкото е много вероятен и достатъчно близък във времето. За разлика от това по принцип не е достатъчно предполагаемото или дори хипотетично развитие на обстоятелствата без каквато и да било връзка с конкретни и проверими данни.

2. Относителни основания за отказ на регистрация

Както и през 2007 г., съдебният спор между чешкото дружество Budějovický Budvar и американското дружество Anheuser-Busch стана причина в Решение от 16 декември 2008 г. по дело Budějovický Budvar/СХВП — Anheuser-Busch (BUD) (T-225/06, T-255/06, T-257/06 и T-309/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд да тълкува член 8, параграф 4 от Регламент № 40/94, съгласно който въз основа на по-ранен знак, различен от марка, може да се подаде възражение срещу регистрацията на марка на Общността. В самото начало Първоинстанционният съд отбелязва, че СХВП трябва да вземе предвид съществуването на по-ранни права, закриляни в държавите-членки, без да може да поставя под въпрос тяхната квалификация. В този смисъл след като предоставената в Австрия и Франция закрила на наименованието за произход „bud“ е в сила на основание на националното право на тези държави, СХВП трябва да вземе под внимание последиците от тази закрила. По-нататък Първоинстанционният съд установява, че вместо да прилага по аналогия член 43 от Регламент № 40/94 и да изисква от Budějovický Budvar да докаже „реалното“ използване на наименованията „bud“, СХВП е трябвало да провери дали разглежданите знаци са използвани в контекста на стопански операции, насочени към реализиране на икономическа изгода, а не от частен характер, и то независимо коя е територията, засегната от това използване. Първоинстанционният съд приема, че чешкото дружество е доказало, че разглежданите наименования се използват в процеса на търговията. Освен това Първоинстанционният съд установява, че СХВП е допуснала грешка, като не е взела предвид всички относими фактически и правни елементи, за да определи дали националното право в съответните държави разрешава на Budějovický Budvar да забрани използването на по-късна марка.

Друг по-важен принос на съдебната практика в тази област през 2008 г. се отнася до приликата между стоките и/или услугите, обхванати от по-ранната марка и от заявената марка, за целите на преценката на наличието на вероятност от объркване. В Решение от 18 юни 2008 г. по дело Coca-Cola/СХВП — San Polo (MEZZOPANE) (T-175/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд на първо място установява, че между виното и бирата съществува само слаба прилика. Въпреки че виното и бирата до определена степен могат да задоволяват едни и същи нужди за консумацията на напитка по време на ядене или аперитив, съответните потребители ги възприемат като различни стоки. Освен това не съществува нито един елемент, който да позволи да се направи заключение, че купувачът на една от тези стоки ще бъде подтикнат да закупи и другата и че в този смисъл двете стоки се допълват. За сметка на това, дори да ако се вземат предвид ценовите разлики, в определена степен виното и бирата се конкурират.

В Решение от 4 ноември 2008 г. по дело Group Lottuss/СХВП — Ugly (COYOTE UGLY) (T-161/07, непубликувано) Първоинстанционният съд установява наличието на висока степен на допълване между „бирите“, от една страна, и „обслужването на коктейл-бар“ и „услугите за развлечения, дискотеки, нощни клубове“, от друга. Всъщност бирите се консумират за утоляване на жаждата или за удоволствие, докато тези услуги се отнасят до дейността, състояща се в приготвянето и сервирането на алкохолни напитки в развлекателни заведения. Първоинстанционният съд приема, че следователно СХВП може основателно да установи наличието на слаба степен на

прилика между тези стоки и услуги. Другояче стои въпросът за приликата между бирите и „културната дейност“, доколкото степента на допълване между нея и бирата е много по-малка, отколкото между нея и упоменатите по-горе услуги.

Степента на допълване между стоките и услугите се разглежда и в две други решения, постановени по повод на процедури за обявяване на недействителност. В Решение от 24 септември 2008 г. по дело Oakley/СХВП — Venticinque (O STORE) (T-116/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд установява, че съотношението между услугите, предоставяни в рамките на търговията на дребно с някои видове облекло, и самите тези видове облекло се характеризира с тясна връзка, в смисъл че стоките са важни, дори абсолютно необходими за осъществяването на посочените услуги. Всъщност тези услуги се предоставят по повод продажбата на посочените стоки, а търговията на дребно включва всяка дейност, извършвана от оператора с оглед поощряване сключването на договор за продажба. За разлика от това тази връзка не е налице, когато обхванатите от марката услуги за продажба се отнасят до аксесоари, а другата марка обхваща облеклото и стоките от кожа.

В Решение от 12 ноември 2008 г. по дело Weiler/СХВП — IQNet Association — The International Certification Network (Q2WEB) (T-242/07, непубликувано), за да мотивира констатацията си, че всички разглеждани стоки и услуги, обхванати от марката „Q2WEB“, могат да се използват и/или предоставят по свързан или последователен начин с цел на потребителите да се предоставят разглежданите услуги, обхванати от марката „QWEB Certified Site“, Първоинстанционният съд отбелязва, че доставчиците на далекосъобщителни услуги, и в частност на далекосъобщителни услуги по Интернет, каквито са услугите, обхванати от марката „QWEB Certified Site“, по правило предоставят на своите клиенти софтуер, както и услуга по поддръжка и осъвременяване на този софтуер, която по дефиниция е важна за използване на предоставяната далекосъобщителна услуга, и че този софтуер и тези услуги са част от стоките и услугите, обхванати от марката „Q2WEB“.

Съдебната практика от тази година внася нови моменти и по отношение на концептуалното сравнение между конфликтните знаци в рамките на *inter partes* процедури. Изправен пред необходимостта да се произнесе по приликата между словните знаци „EL TIEMPO“ и „TELETIEMPO“, в Решение от 22 април 2008 г. по дело Casa Editorial el Tiempo/СХВП — Instituto Nacional de Meteorología (EL TIEMPO) (T-233/06, непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че текстът на описанията на разглежданите стоки и услуги по никакъв начин не дава възможност да се смята, че в заявената марка думата „tiempo“ непременно ще се възприеме в смисъл на астрономическо време, а в по-ранните марки — в смисъл на метеорологично време.

Освен това в Решение от 2 декември 2008 г. по дело Harman International Industries/СХВП — Becker (Barbara Becker) (T-212/07, все още непубликувано), в което Първоинстанционният съд постановява, че когато словна марка е съставена от два елемента, единият от които е общ с единствения елемент, съставляващ друга словна марка, за установяването на вероятност от объркване не се изисква общият за конфликтните марки елемент да бъде доминиращият елемент в общото впечатление, което създава съставната марка. Всъщност ако се изискваше подобно условие, при положение че общият елемент има и самостоятелна отличителна позиция в съставната марка, при-

тежателят на по-ранната марка щеше да бъде лишен от изключителното право, което тази марка предоставя.

На последно място, Първоинстанционният съд уточнява каква степен на наблюдателност проявява средният потребител, когато купува мебели от ниския ценови клас. Доколкото този потребител основава действията си на редица функционални и естетични съображения, за да постигне хармония с останалите мебели на негово разположение, в Решение от 16 януари 2008 г. по дело Inter-IKEA/СХВП — Waibel (idea) (T-112/06, непубликувано) Първоинстанционният съд приема, че макар при някои видове мебели самата покупка в тесния смисъл на думата може да се извърши бързо, предшестващият избора процес на сравнение и размисъл по правило изисква висока степен на наблюдателност.

3. Въпроси, свързани с формата и процедурата

а) Доказване на реалното използване на по-ранната марка

В Решение от 10 септември 2008 г. по дело Boston Scientific/СХВП — Terumo (CAPIO) (T-325/06, непубликувано) Първоинстанционният съд решава, че доказателствената стойност на числата, които се съдържат в списъка на продажбите на обхванатите от по-ранната марка стоки, предоставен на СХВП от притежателя на тази марка, може да се установи по друг начин, а не само с нотариалния акт или декларацията, до които се отнасят член 76, параграф 1 от Регламент № 40/94 и правило 22 от Регламент (ЕО) № 2868/95²⁴. Фактът, че някои данни от фактурите за тези продажби се откриват в списъка, е белег за неговата непротиворечивост и вярно съдържание. Освен това съставянето на фактура показва, че по-ранната марка е била използвана публично, както и извън предприятието — притежател, а не само в неговите рамки или в рамките на притежавана или контролирана от него дистрибуторска мрежа.

В Решение от 26 ноември 2008 г. по дело Rajani/СХВП — Artoz-Papier (ATOZ) (T-100/06, непубликувано) Първоинстанционният съд разглежда въпроса за датата, която трябва да се вземе предвид като *dies a quo* при изчисляването на петгодишния период, в който не се изисква доказване на реалното използване на по-ранната марка, за която на определена дата е била подадена заявка за международна регистрация пред Световната организация за интелектуална собственост (СОИС), но която е получила право на закрила в дадена държава-членка на по-късна дата. След като установява, че този въпрос се урежда от съответното национално право, Първоинстанционният съд постановява, че ако при прилагането на това право марка с международна регистрация временно получи отказ от закрила, а след това ѝ се предостави закрила, регистрацията се смята за направена към датата на получаването в СОИС на окончателното уведомление за предоставянето на закрила.

²⁴ Регламент (ЕО) № 2868/95 на Комисията от 13 декември 1995 година за прилагане на Регламент № 40/94 (ОВ L 303, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 189).

б) Функционална приемственост

Първоинстанционният съд прилага принципите, установени с Решение на Съда от 13 март 2007 г. по дело СХВП/Kaul²⁵, като в Решение от 17 юни 2008 г. по дело El Corte Inglés/СХВП — Abril Sánchez и Ricote Saugar (BOOMERANG^{TV}) (Т-420/03, все още непубликувано) уточнява, че макар апелативният състав да не е длъжен да взема предвид фактическите обстоятелства и доказателствата, представени за първи път пред него, все пак следва да се провери дали като отказва да ги вземе предвид, апелативният състав не нарушава член 74, параграф 2 от Регламент № 40/94, приемайки, че в това отношение няма никаква свобода на преценка. Първоинстанционният съд постановява, че естеството на разглежданите факти и доказателства е само един от елементите, които може да бъдат взети предвид при упражняването от СХВП на предоставеното ѝ право на преценка. Доколкото се основава на факта, че на жалбоподателя е била дадена възможност да представи пред отдела по споровете разглежданите документи, апелативният състав имплицитно приема, че в случая обстоятелствата не допускат тяхното вземане предвид. В този смисъл апелативният състав не приема като правило, че документите, представени от жалбоподателя за първи път пред него, са недопустими, а мотивира решението си в тази му част.

в) Правен интерес и процедура за обявяване на недействителност

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело Lancôme/СХВП — CMS Hasche Sigle (COLOR EDITION) (Т-160/07, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд постановява, че от системата на член 55, параграф 1 от Регламент № 40/94 произтича, че законодателят е пожелал да позволи на всяко физическо или юридическо лице и на всяко сдружение, които имат процесуална правоспособност, да предявят искания за обявяване на недействителност, базиращи се на абсолютни основания за недействителност, без да е необходимо да се доказва съществуването на правен интерес, докато по отношение на искания за обявяване на недействителност, базиращи се на относителни основания за недействителност, той изрично е ограничил кръга на субектите, които могат да направят такова искане, до притежателите на марки или на по-ранни права, както и до притежателите на лицензия.

г) Задължения на апелативните състави

Като се основава на постоянната съдебна практика в областта на задължението за мотивиране²⁶, в Решение от 9 юли 2008 г. по дело Reber/СХВП — Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart) (Т-304/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд посочва, че по принцип апелативният състав не е длъжен да предоставя в своето решение специфичен отговор на всеки довод, изведен от наличието в други сходни

²⁵ С 29/05 Р, Сборник, стр. I 2213.

²⁶ Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, С 204/00 Р, С 205/00 Р, С 211/00 Р, С 213/00 Р, С 217/00 Р и С 219/00 Р, Recueil, стр. I 123 и Решение на Съда от 8 февруари 2007 г. по дело Groupe Danone/Комисия, С 3/06 Р, Сборник, стр. I 1331.

дела на решения на нейните собствени отдели или на национални инстанции и юрисдикции, които навеждат към определен извод, ако мотивите на приетото от него решение в рамките на конкретно дело показват, макар и имплицитно, но по ясен и недвусмислен начин, причините, поради които тези други решения не са релевантни и не са взети предвид при неговата преценка.

В Решение по дело COYOTE UGLY, посочено по-горе, Първоинстанционният съд постановява, че когато в рамките на процедура по възражение установи наличието на макар и частична прилика между разглежданите стоки и услуги, апелативният състав, макар да има право служебно да отдели обхванатите от заявената марка подразделения, като точно посочи кои от тях са съвместими с по-ранната марка, не е длъжен да го направи.

Правна закрила на сортовете растения

Регламент (ЕО) № 2100/94²⁷ създава система за правна закрила на Общността на сортовете растения, която позволява предоставянето на права на индустриална собственост върху сортовете растения, валидни на цялата територия на Общността. Въвеждането и прилагането на тази система на Общността се извършват от Службата на Общността за сортовете растения (наричана по-нататък „СОСР“) — децентрализирана агенция на Общността със седалище в Анже (Франция), която започва дейността си на 27 април 1995 г. В рамките на СОСР е създадено отделение по жалбите с правомощия да се произнася по жалби, подадени срещу някои видове решения на Службата. Съгласно член 73 от посочения регламент решенията на отделението по жалбите на СОСР подлежат на обжалване пред общностния съд.

През 2008 г. Първоинстанционният съд постанови първите две съдебни решения във връзка с решения на отделението по жалбите на СОСР. След като с Решение от 31 януари 2008 г. по дело Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/СОСР — Nador Cott Protection (Nadorcott) (T-95/06, все още непубликувано) се произнася главно по въпросите на допустимостта, в Решение от 19 ноември 2008 г. по дело Schröder/СОСР (SUMCOL 01) (T-187/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд определя обхвата на своя съдебен контрол в тази област. В това отношение той напомня, че когато се произнася по решения на общностен административен орган, взети в резултат от сложни технически преценки, общностният съд по принцип упражнява ограничен контрол, като неговата преценка на фактите не замества преценката на посочения орган, без обаче да се въздържа от упражняване на контрол върху тълкуването от администрацията на данни с технически характер. Този подход може да се приложи към случаите, в които административното решение е резултат на сложни преценки, спадащи към научни области като ботаниката или генетиката. В конкретния случай преценката на различимия характер на растителен сорт с оглед на критериите, посочени в член 7, параграф 1 от Регламент № 2100/94, е сложна от научна и техническа гледна точка — обстоятелство, което може да обо-

²⁷ Регламент (ЕО) № 2100/94 на Съвета от 27 юли 1994 година относно правната закрила на Общността на сортовете растения (ОВ L 227, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 15, стр. 197).

снове ограничаване на обхвата на съдебния контрол. Всъщност тези критерии изискват да се провери дали предложеният за правна закрила сорт ясно се разграничава по отношение на проявата на признаците, произтичащи от даден генотип или от дадена комбинация от генотипове, от всеки друг сорт. Обратно, преценката за наличието на друг общоизвестен сорт с оглед на критериите, посочени в член 7, параграф 2 от посочения регламент, не изисква особени експертни или технически познания и не представлява сложност, която може да обоснове ограничаване на обхвата на съдебния контрол. Всъщност тези критерии само се ограничават да изискват например да се провери дали към датата на подаване на заявката за правна закрила на предложението за правна закрила сорт друг сорт е бил предмет на правна закрила или е бил вписан в официален регистър на сортовете.

Достъп до документи

В Решение от 9 септември 2008 г. по дело MyTravel/Комисия (T-403/05, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд уточнява обхвата на предвиденото в Регламент (ЕО) № 1049/2001²⁸ право на достъп до някои документи от административните преписки на Комисията във връзка с преценката на съвместимостта на концентрациите с общия пазар, както и до съставени от службите на Комисията документи след отмяната на едно от нейните решения от Първоинстанционния съд.

Това съдебно решение е постановено по повод на концентрация между предприятията Airtours и First Choice, обявена от Комисията за несъвместима с общия пазар. След като нейното решение е отменено от Първоинстанционния съд с Решение от 6 юни 2002 г. по дело Airtours/Комисия (T-342/99, Recueil, стр. II-2585), Комисията свиква работна група от длъжностни лица от нейната генерална дирекция (ГД) „Конкуренция“ и от правната си служба, която да разгледа възможността за подаване на жалба срещу решението на Първоинстанционния съд и да прецени какви са последиците му по отношение на процедурите, приложими към контрола върху концентрациите или към други области. MyTravel, правопреемник на Airtours, иска от Комисията да получи достъп до два вида документи: подготвителните документи и доклада на работната група, от една страна, и документите, включени в преписката Airtours/First Choice, на които се основава докладът, от друга. Комисията отказва достъп до по-голямата част от тези документи на основание на три от изключенията, предвидени в Регламент № 1049/2001.

Що се отнася, на първо място, до изключението, свързано със защитата на процеса на вземане на решения, Първоинстанционният съд отбелязва, че изготвеният от работната група доклад се вписва в рамките на чисто административните, а не на законодателните функции на Комисията. Поради това публичният интерес от получаване на достъп до документ на основание принципа на прозрачност няма същата тежест по отношение на документ, спадащ към административна процедура по прилагане на правилата на правото на конкуренция, както по отношение на документ,

²⁸ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

свързан със законодателна процедура. Като посочва, че публичното оповестяване на доклада създава опасност от разкриване на евентуално критичното мнение на длъжностните лица на Комисията и позволява сравнение на съдържанието на доклада с окончателно приетото решение на Комисията, Първоинстанционният съд стига до извода, че Комисията основателно е отказала достъп по съображението, че публичното оповестяване би засегнало сериозно възможността за един от членовете ѝ да получи свободно и пълно мнение от собствените ѝ служби. Освен това що се отнася до вътрешните документи относно концентрацията между Airtours и First Choice, Първоинстанционният съд преценява, че Комисията основателно приема, че оповестяването на тези документи би намалило възможността на службите ѝ да изразяват гледната си точка и би засегнало сериозно процеса ѝ на вземане на решения в рамките на контрола върху концентрациите, доколкото тези документи могат да съдържат мнения на службите на Комисията, които вероятно няма да фигурират в окончателните текстове на решението. Подобно оповестяване би поощрило автоцензурата и би попречило на свободната и пълноценна комуникация между службите. Освен това този риск е разумно предвидим, доколкото е логично, че такива документи могат да се използват за оказване на влияние върху позицията на службите на Комисията, която трябва да остане свободна и независима от всякакво външно влияние.

Що се отнася, на второ място, до изключението, свързано със защитата на съдебните процедури и на правните становища, за което жалбоподателят твърди, че не се отнася до писмените отговори на правната служба до ГД „Конкуренция“ в рамките на изготвянето на решението Airtours, Първоинстанционният съд посочва, че оповестяването на посочените отговори може да накара правната служба в бъдеще да проявява сдържаност и предпазливост, за да не засегне възможността за вземане на решение на Комисията в областите, в които тя действа в качеството на администрация. Първоинстанционният съд добавя, че оповестяването на тези становища рискува да постави Комисията в деликатното положение нейната правна служба да бъде принудена да защитава пред Първоинстанционния съд позиция, която във вътрешната административна процедура не е застъпвала. Подобно противопоставяне може да засегне значително свободата на мнение на правната служба и нейната възможност да защитава ефикасно пред общността съд — наравно с останалите представители на страните — окончателната позиция на Комисията.

Що се отнася обаче, на трето място, до изключението, свързано със защитата на дейностите по инспектиране, разследване и одит, Първоинстанционният съд отменя решението на Комисията в частта му, в която се отказва достъп до един от поисканите документи, след като установява, че по отношение на този документ посоченото решение съдържа само неясни и общи съображения, които не дават възможност да се разбере как точно са застрашени дейностите по инспектиране, разследване и одит.

В Решение от 18 декември 2008 г. по дело Muñoz/Комисия (T-144/05, непубликувано) Първоинстанционният съд отново разглежда въпроса за прилагането на изключението, свързано със защитата на процеса на вземане на решения, в рамките на заявление за достъп до подготвителни документи на работна група, представени на Комитета по номенклатурата, който участва в законодателния процес при приемането от Комисията на мерки за класирането на стоките, когато класирането на определен продукт може да създаде трудности. Първоинстанционният съд приема, че макар по

своето естество защитата от външен натиск на процеса на вземане на решения да може да представлява законно основание за ограничаване на достъпа до документи, все пак действителното наличие на такъв натиск трябва да е установено със сигурност и трябва да е доказан предвидимият характер на риска, че по този начин решението за класиране ще бъде съществено засегнато. Освен това, макар че следва да се вземе предвид стремежът на Комисията да запази възможността за свободно изразяване на мнения от нейните служители и експерти, трябва да се прецени дали тези опасения са обективно обосновани. Първоинстанционният съд преценява, че в случая това не е така, тъй като Комисията не подкрепя твърденията си с никакви доказателства, и отменя обжалваното решение.

По отношение на изключението, свързано със защитата на търговските интереси, нови съображения се излагат в Решение от 30 януари 2008 г. по дело Terezakis/Комисия (T-380/04, непубликувано). В случая Комисията отказва да предостави на жалбоподателя достъп до договор, сключен между Athens International Airport и консорциума Hochtief във връзка със строителството на новото летище на Атина в Spata, поради съображението че оповестяването му значително би засегнало търговските интереси на страните по договора. Първоинстанционният съд отбелязва, че по естеството си такива документи може да съдържат поверителна информация както относно съответните дружества, така и относно търговските им отношения, и че по принцип точните сведения за структурата на разходите на дадено предприятие представляват търговска тайна, чието разкриване на трети лица може на накърни търговските интереси на това предприятие. Макар наистина някои части от договора да съдържат информация за договарящите се страни и техните търговски отношения, извършената от Комисията проверка не позволява конкретно да се прецени дали изтъкнатото изключение действително се прилага към цялата информация в договора. Доколкото не изглежда невъзможно Комисията да посочи причините, обосноваващи поверителността по отношение на целия основен договор, без да оповестява съдържанието му и следователно без да лиши изключението от основната му цел, и доколкото не следва Първоинстанционният съд да замества преценката на Комисията със своята собствена, Първоинстанционният съд отменя обжалваното решение в частта му, в която се отказва дори и частичен достъп до договора.

В Решение от 10 септември 2008 г. по дело Williams/Комисия (T-42/05, непубликувано) Първоинстанционният съд разглежда въпроса дали решението за частичен отказ на достъп до някои посочени в него документи може да се тълкува в смисъл, че води до мълчалив отказ на достъп до някои видове други документи — например меморандуми и електронна кореспонденция, разменени по повод на подготвителната работа по Директива 2001/18/ЕО²⁹ относно ГМО — които не са посочени в отказа, но също са предмет на заявлението за достъп. Работата на Първоинстанционния съд по този въпрос минава през три етапа. Първо той установява, че Комисията притежава голям брой подготвителни документи освен споменатите в обжалваното решение и че при липсата на изявление на Комисията в този смисъл не следва да се предполага, че

²⁹ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 7, стр. 75).

въпросните документи не съществуват. След това Първоинстанционният съд проверява дали заявлението за достъп е достатъчно точно, за да даде възможност на Комисията да разбере, че то се отнася до такива документи. Като разглежда обстоятелствата по случая, Първоинстанционният съд приема, че това е така, и затова заключава, че съгласно член 8 от Регламент № 1049/2001 непосочването в обжалваното решение на Комисията на всички вътрешни документи във връзка с приемането на Директива 2001/18 е равностойно на мълчалив отказ на достъп, който подлежи на обжалване пред Първоинстанционния съд. Накрая Първоинстанционният съд проверява дали фактът, че обжалваното решение не предвижда оповестяването на посочените документи, може да се обоснове с особените обстоятелства по случая, и в частност със съображението, че заявлението за достъп е обширно и неточно, ако това е така. Като напомня, че възможността на институцията да претегли интереса от публичен достъп до документите с работното натоварване, което той би създал, се прилага по изключение само в случаите, когато конкретното и индивидуално разглеждане на документите би представлявало неприсъща за институцията административна задача, и като установява, че Комисията не се е позовала изрично на това изключение, Първоинстанционният съд приема, че Комисията не е обосновала мълчаливия отказ до непосочените в обжалваното решение документи. Този отказ по дефиниция представлява абсолютна липса на мотиви, която Комисията не може да отстрани посредством представените пред общностния съд съображения и която обосновава отмяната на обжалваното решение в тази му част.

Обща външна политика и политика на сигурност — Борба с тероризма

В две решения от 2008 г. Първоинстанционният съд отново разглежда въпросите на борбата с тероризма — Решение от 23 октомври 2008 г. по дело People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет (Т-256/07, все още непубликувано, обжалвано) и Решение от 4 декември 2008 г. по дело People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет (Т-284/08, все още непубликувано), след като исканията на същия жалбоподател вече бяха частично уважени през 2006 г.³⁰ В първото решение Първоинстанционният съд пояснява, че когато от Съвета се изисква да прецени дали съществуват или продължават да съществуват основания за замразяване на средствата на лице, група или образувание, той преди всичко трябва да прецени какъв е рискът при липсата на такава мярка посочените средства да могат да бъдат използвани за финансирането или подготовката на терористични актове. Що се отнася до ролята на Първоинстанционния съд, широкото право на преценка, което следва да се признае на Съвета, не означава, че този съд не трябва да упражнява контрол върху тълкуването на релевантните данни, извършено от тази институция. Всъщност общностният съд трябва по-специално не само да провери дали представените доказателства установяват действителното положение и дали същите са достоверни и съгласувани, но трябва също да провери дали тези доказателства включват всички релевантни данни, които трябва да бъдат взети предвид, за да се прецени ситуацията, както и това дали те са от такъв характер, че да подкрепят изведените от тях заключения. В рамките на този контрол

³⁰ Решение на Първоинстанционния съд от 12 декември 2006 г. по дело People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет, Т 228/02, Recueil, стр. II 4665 (вж. годишния доклад за 2006 г.).

обаче той не може да замества преценката на Съвета по усмотрение със своята собствена преценка. Първоинстанционният съд освен това подчертава, че когато дадена общностна институция разполага с широко право на преценка, проверката за спазване на определени процесуални гаранции е от основополагащо значение. Първоинстанционният съд приема, че проверката дали Съветът е имал основателни съображения да продължи замразяването на средствата на жалбоподателя безспорно попада в границите на съдебния контрол, който общностният съд може да упражнява, доколкото тази проверка по същество съответства на контрола на явната грешка в преценката.

След като извършва такава проверка, Първоинстанционният съд отменя едно от обжалваните решения, по съображението че Съветът не обосновава в достатъчна степен причините, поради които не е взел предвид акта на един съдебен орган на Обединеното кралство, а именно Proscribed Organisations Appeals Commission (наричана по-нататък „РОАС“), с който се изисква заличаването на жалбоподателя от списъка на терористичните организации в страната. Първоинстанционният съд напомня, че при приемането на общностни мерки за замразяване на средства е абсолютно необходимо Съветът да се увери, че е налице акт на компетентен национален съдебен орган, както и какви са последиците от този акт на национално равнище. В своя акт обаче РОАС наред с останалото квалифицира като „неразумна“ преценката на Home Secretary (министъра на вътрешните работи) на Обединеното кралство, според която жалбоподателят все още бил организация, участваща в терористични дейности.

Във второто от посочените решения, постановено само ден след съдебното заседание в рамките на бързо производство, Първоинстанционният съд подчертава необходимостта да се осигури постигането на справедливо равновесие между изискванията на борбата с тероризма и защитата на основните права и след това постановява, че тъй като наложените от Съвета ограничения на правото на защита на заинтересуваните страни трябва да имат за противовес строг съдебен контрол, който е независим и безпристрастен, общностният съд трябва да може да контролира законосъобразността и обосноваването на мерките за замразяване на средства, без на това да може да се противопостави тайната или поверителността на използваните от Съвета доказателства и данни. Първоинстанционният съд отменя обжалваното решение именно по съображението че Съветът няма право да основава своето решение за замразяване на средства на данни или на материали в преписката, съобщени от една държава-членка, ако тази държава-членка не желае да разреши тяхното съобщаване на общностната юрисдикция.

Привилегии и имунитети

В Решение от 15 октомври 2008 г. по дело Mote/Парламент (Т-345/05, все още непубликувано) Първоинстанционният съд се произнася по решение на Парламента за снемане на имунитета на един от членовете му. В случая срещу г-н Mote, гражданин на Обединеното кралство, е възбудено наказателно преследване за това, че е получавал публични помощи въз основа на неверни декларации. След избирането му в Европейския парламент г-н Mote прави искане за спиране на висящото наказателно производство, като се позовава на своите привилегии и имунитети в качество си на

европейски депутат. Спирането е постановено от компетентната национална юрисдикция, която приема, че наложената на г-н Mote мярка за неотклонение гаранция представлява пречка за свободата на движение на членовете на Парламента и следователно противоречи на член 8 от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности³¹. Сезиран от Обединеното кралство, Парламентът на пленарно заседание решава да снесе имунитета на г-н Mote, който поради това иска от Първоинстанционния съд да отмени това решение.

В решението си Първоинстанционният съд приема, че от член 10, последна алинея от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, според който имунитетът не е пречка за Европейския парламент да снесе имунитета на някой от своите членове, произтича, че Парламентът е компетентен да се произнесе по искане за снемане на имунитета на европейски депутат. От друга страна, не съществува правило, според което Парламентът е органът, компетентен да установи съществуването на предвидената в член 8 от Протокола привилегия. Членове 8 и 10 от Протокола впрочем нямат едно и също приложно поле, доколкото член 10 цели да осигури независимостта на членовете на Парламента, като не позволява по време на сесиите на Парламента върху тях да бъде упражняван натиск, изразяващ се в заплахата за задържане или съдебно преследване, а функцията на член 8 е да защитава членовете на Парламента срещу ограничения на тяхната свобода на движение, различни от съдебните. Като посочва, че г-н Mote се позовава единствено на съдебни ограничения, Първоинстанционният съд приема, че Парламентът не е допуснал никаква грешка при прилагане на правото, като е решил да снесе имунитета на г-н Mote, без да се произнася по привилегията, която му е била предоставена в качеството му на член на Парламента.

II. Производства във връзка с обезщетения

Основният принос на тазгодишната съдебна практика в тази област се отнася до условията, при които може да се търси отговорност от Общността за разкриването от страна на общностна институция или орган на информация за частноправни субекти, от една страна, и от друга — за допуснати от Комисията грешки в икономическия анализ, на който се основава решение за обявяване на концентрация за несъвместима с общия пазар.

³¹ Протокол за привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 година, приложен първоначално към Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности (ОВ 152, 1967 г., стр. 13).

Връзка с националните производства

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело Franchet и Вук/Комисия (Т-48/05, все още непубликувано) Първоинстанционният съд тълкува Регламент (ЕО) № 1073/1999³², който урежда инспекциите, проверките и другите мерки, предприемани от служителите на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) — орган, отговорен за провеждането на вътрешни за институциите административни разследвания, целящи разкриване на сериозните нарушения, които могат да съставляват неспазване на задълженията от страна на длъжностни лица и служители на Общностите, водещи до дисциплинарно и в определени случаи наказателно производство. Този регламент предвижда, че посочените разследвания трябва да бъдат осъществени в съответствие с Договора, и по-специално при пълно спазване на правата на човека и основните свободи, както и на правото на засегнатите лица да изразяват мнението си за касаещите ги факти. В случая множество вътрешни одити на Статистическата служба на Европейските общности (Евростат) разкриват евентуални нарушения във финансовото управление, вследствие на което OLAF започва разследвания, отнасящи се по-специално до договорите, сключени от Евростат с различни дружества. През 2002 и 2003 г. OLAF изпраща на съдебните органи на Люксембург и Франция преписки във връзка с разследванията на тези нарушения, засягащи г-н Franchet и г-н Вук, съответно бивш генерален директор и бивш директор на Евростат. Дватамата предявяват иск за обезщетение пред Първоинстанционния съд, като изтъкват нарушения, извършени едновременно от OLAF и от Комисията в хода на посочените разследвания.

Първоинстанционният съд отхвърля довода на Комисията, че искът за обезщетение е отчасти преждевременен, тъй като националните производства все още са в ход. Всъщност в производството пред Първоинстанционния съд въпросът не е дали въпросните деяния са установени или не, а да се провери как OLAF е провела и приключила разследване, в което г-н Franchet и г-н Вук са посочени поименно и в което им се вменява отговорност за извършването на нарушения, установени публично много преди вземането на окончателно решение, както и за начина, по който Комисията е действала в контекста на това разследване. Дори ищците да бъдат счети за невиновни от националните съдебни органи, това всъщност не би поправило автоматично евентуалните вреди, които последните са претърпели. При това положение като се има предвид, че твърдените вреди, изтъкнати пред Първоинстанционния съд, се различават от тези, които могат да бъдат доказани с обявяване на невинността на ищците от страна на националните съдебни органи, исканията за обезщетение на ищците не могат да бъдат отхвърлени като преждевременни.

³² Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 година относно разследванията, провеждани от OLAF (ОВ L 136, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 2, стр. 129).

Достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти

По същество в Решението по дело Franchet и Вук/Комисия, посочено по-горе, на първо място Първоинстанционният съд отбелязва, че OLAF е трябвало предварително да уведоми г-н Franchet и г-н Вук за предаването на засягащите ги преписки на съдебните органи в Люксембург и Франция и че правната норма, която предвижда подобно задължение, предоставя права на частноправните субекти. Макар че OLAF разполага със свобода на преценка в случаите, изискващи запазване на абсолютна тайна за целите на разследването, това не е така, що се отнася до реда за вземане на решение за отлагане на уведомяването на съответните длъжностни лица. В този смисъл неспазването на задължението за предварително уведомяване е достатъчно съществено нарушение.

На второ място, Първоинстанционният съд установява, че в нарушение на Регламент № 1073/1999 не са били проведени консултации с Надзорния съвет на OLAF преди предаването на информацията за ищците на националните органи. Доколкото този съвет трябва да защитава правата на лицата, по отношение на които се води разследване на OLAF, а консултацията с него е безусловно задължение, по този начин OLAF е допуснала достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти.

На трето място, Първоинстанционният съд приема, че като е посочила публично ищците — включително чрез изтичане на информация в пресата — като виновни в извършването на престъпления, OLAF е допуснала нарушение на принципа на презумпцията за невиновност, принципа на поверителност на разследванията и принципа на добрата администрация. Що се отнася до изтичането на информация, Първоинстанционният съд преценява, че след като Комисията не представя никакви доказателства, че това изтичане може да има и друг произход, трябва да се смята, че отговорност за него носи OLAF. Упоменатите по-горе принципи предоставят права на частноправните субекти и нарушаването им от OLAF е достатъчно съществено, като се има предвид, че тя трябва да следи да не се допуска подобно изтичане и че не разполага със свобода на преценка, що се отнася до спазването на това задължение.

Накрая, Първоинстанционният съд проверява дали поведението на Комисията е било незаконосъобразно, когато тя е разпространила различни информации в рамките на въпросните разследвания, по-специално чрез прессъобщение, което ясно свързва имената на ищците с твърденията по случая Евростат. Като напомня, че институциите не могат да бъдат възпрепятствани да осведомяват обществеността за започналите разследвания, Първоинстанционният съд преценява, че в случая не може да се приеме, че Комисията е направила това с цялата изисквана дискретност и предпазливост, зачитайки баланса между интересите на г-н Franchet и г-н Вук и тези на институцията. Доколкото не разполага със свобода на действие в рамките на задължението за спазване на принципа на презумпцията за невиновност, Комисията е допуснала достатъчно съществени нарушения на този принцип.

Първоинстанционният съд разглежда въпроса за поименното назоваване на длъжностно лице в разпространени от общностна институция или орган документи относно случай на лошо администриране и в Решение от 24 септември 2008 г. по дело М/Омбудсман (Т-412/05, непубликувано). Ищецът, длъжностно лице от Комисията, иска обезщетение за вредите, които твърди, че е претърпял поради поименното му назоваване в решение на Омбудсмана във връзка с жалба за твърдян случай на лошо администриране от страна на службата на Комисията, в която той е назначен, свързан по-конкретно със строителството на пречиствателна станция с неблагоприятни последици за околната среда.

Първоинстанционният съд постановява, че Омбудсманът може да извършва проверки само по отношение на общностните институции и органи, а не и по отношение на частноправните субекти. Като прилага по аналогия съдебната практика, установена с Решение от 15 юни 1999 г. по дело *Ismeri Europa/Сметна палата*³³, Първоинстанционният съд обаче отбелязва, че с цел да изпълни ефикасно своята задача Омбудсманът може да приеме за необходимо по изключение да разгласи изцяло установените факти и следователно поименно да назове участващите лица. Възможност въз основа на особени обстоятелства, които може да са свързани с тежестта на нарушенията или с опасността от объркване в ущърб на трети лица, в решенията си Омбудсманът може да назове поименно лица, които по принцип не подлежат на проверка от негова страна, стига тези лица се ползват от принципа на състезателност. В случая Първоинстанционният съд установява, от една страна, че назоваването на ищеца не е било нито абсолютно необходимо за постигането на целта на разгласяването на случай на лошо администриране, нито необходимо за избягване на опасността от объркване с други длъжностни лица, субекти на частното право, които са били освободени от отговорност във връзка с разгласявания случай, и от друга страна, че Омбудсманът не е изслушал ищеца, преди да вземе решение.

Първоинстанционният съд стига до извода, че допуснатото от Омбудсмана нарушение е достатъчно съществено, за да е налице основание за търсене на извъндоговорна отговорност на Общността, тъй като въпреки че този орган разполага с широка свобода на преценка относно основателността на жалбите пред него и действията, които трябва да бъдат предприети по тях, това не е така, що се отнася до преценката дали в конкретния случай е необходимо отклонение от правилото за поверителността.

Друг особено важен въпрос, който Първоинстанционният съд разглежда тази година в същата област, е възможността да се търси отговорност от Общността за допуснати от Комисията грешки при обявяването на нотифицирана концентрация за несъвместима с общия пазар. Делото *MyTravel/Комисия* (Решение на Първоинстанционния съд от 9 септември 2008 г., Т-212/03, все още непубликувано) е образувано по иск на британската пътническа агенция *MyTravel*, по-рано известна с наименованието *Airtours*, на която Комисията отказва да одобри проект за придобиването на целия капитал на един от конкурентите ѝ в Обединеното кралство. Оспорвайки анализа на Комисията, *Airtours* подава жалба пред Първоинстанционния съд, който с Решение по дело

³³ Т 277/97, Recueil, стр. II 1825. Решението е потвърдено след обжалване с Решение на Съда от 10 юли 2001 г. по дело *Ismeri Europa/Сметна палата* (С 315/99 P, Recueil, стр. I 5281).

Airtours/Комисия, посочено по-горе, отменя обжалваното решение, по съображението че Комисията не е доказала в достатъчна степен отрицателните последици от концентрацията.

След това решение MyTravel предявява иск за обезщетение за вредите, които твърди, че е претърпяло поради незаконосъобразност на производството за контрол, проведено от Комисията.

Като възприема подход, сходен с този от Решение от 11 юли 2007 г. по дело *Schneider Electric/Комисия*³⁴, Първоинстанционният съд приема, че по принцип не може да се изключи, че явните и сериозни пороци, засягащи икономическия анализ на Комисията, който е в основата на решение за обявяване на концентрация за несъвместима с общия пазар, могат да представляват достатъчно съществени нарушения, за да ангажират извъндоговорната отговорност на Общността. Той обаче уточнява, че при анализа на иска за обезщетение трябва по необходимост да отчете случайните фактори и трудностите, характерни за контрола на концентрациите като цяло и за сложните олигополни структури в частност. Тази дейност сама по себе си е свързана с повече изисквания, отколкото тази, която е необходима в рамките на жалба за отмяна, когато съобразно правните основания, представени от жалбоподателя, Първоинстанционният съд само проверява законосъобразността на обжалваното решение, за да се увери, че Комисията е преценила правилно различните елементи, което ѝ дава възможност да обяви нотифицираната концентрация за несъвместима с общия пазар. Следователно обикновените грешки в преценката и липсата на представени релевантни доказателства в рамките на решението по дело *Airtours/Комисия*, посочено по-горе, не могат сами по себе си да бъдат достатъчни за установяването на явно и съществено нарушение на границите, наложени на правото на преценка на Комисията в областта на контрола на концентрациите, и при наличието на сложно олигополно положение. Всъщност въпреки допуснатите от нея грешки Комисията в случая е разполагала с доказателства по административната преписка, които е можело да подкрепят констатациите ѝ. Нарушенията, установени от Първоинстанционният съд с Решение по дело *Airtours/Комисия*, не означават, че Комисията е извършила явно и съществено нарушение на правото си на преценка в областта на контрола на концентрациите, считано от момента, в който — както в случая — тя може да обясни причините, поради които е можела основателно да счита, че преценката ѝ е обоснована. Освен това, въпреки че мотивите на Комисията във връзка с прозрачността на пазара не са приети от Първоинстанционният съд, доколкото тези мотиви не са били достатъчно подкрепени с доказателства или са били зле изложени, факт е, че Комисията се е произнесла след внимателно разглеждане на предоставените в хода на административното производство данни.

Накрая Първоинстанционният съд установява, че Комисията е разгледала предложените от *Airtours* ангажименти с цел да се отстранят посочените от Комисията проблеми, свързани с потенциалните отрицателни последици на концентрацията за конкуренцията, но тези ангажименти не са можели да дадат ясен отговор на нейните възражения.

³⁴ Т 351/03, Сборник, стр. II 2237, обжалвано.

Въз основа на тези съображения Първоинстанционният съд решава, че Комисията не е извършила достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправни субекти.

III. Производства по обжалване

През 2008 г. Първоинстанционният съд е сезиран с 37 жалби срещу решения на Съда на публичната служба. Общо 21 от тези дела са приключени от състава по жалбите, състоящ се от петима съдии, а именно от председателя на Първоинстанционния съд и, на ротационен принцип, от четирима председатели на състави. С 6 решения Първоинстанционният съд частично отменя обжалваните решения, като 3 от тези дела са върнати за ново разглеждане на Съда на публичната служба³⁵.

По отношение на едно от постановените в тази област решения от 2008 г. (Решение на Първоинстанционния съд от 5 март 2008 г. по дело Combescot/Комисия, T-414/06 P, все още непубликувано) първият генерален адвокат на Съда направи предложение за преразглеждане на основание член 225, параграф 2, втора алинея ЕО и член 62 от Статута на Съда. Предложението обаче не се прие³⁶.

В организационен план Първоинстанционният съд реши, че за делата, образувани между 1 октомври 2008 г. и 30 септември 2009 г., съставът по жалбите вече ще се състои само от трима съдии, а именно от председателя на Първоинстанционния съд и, на ротационен принцип, от двама председатели на състави, с възможност за препращане на делото на разширен състав от петима съдии (решение от 8 юли 2008 г., ОВ С 197, стр. 17).

IV. Молби за допускане на обезпечение

Тази година Първоинстанционният съд бе сезиран с 58 молби за допускане на обезпечение, което представлява съществено увеличение спрямо броя на подадените молби през 2007 г. (34), който пък значително надхвърля броя на молбите за предходната година. През 2008 г. съдията по обезпечителното производство се произнесе по 57 молби за допускане на обезпечение, срещу 41 през 2007 г. Той уважи само една молба за спиране на изпълнението — с Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 30 октомври 2008 г. по дело Франция/Комисия (T-257/07 RII, непубликувано).

³⁵ Решение на Първоинстанционния съд от 1 юли 2008 г. по дело Комисия/D, T 262/06 P, Решение на Първоинстанционния съд от 19 септември 2008 г. по дело Chassagne/Комисия, T 253/06 P и Решение на Първоинстанционния съд от 13 октомври 2008 г. по дело Neophytou/Комисия, T 43/07 P, все още непубликувани. За сметка на това Първоинстанционният съд се произнася окончателно в Решение от 22 май 2008 г. по дело Ott и др./Комисия, T 250/06 P, в Решение от 8 юли 2008 г. по дело Комисия/Economidis, T 56/07 P, както и в Решение от 18 декември 2008 г. по дело Белгия и Комисия/Genette, T 90/07 P и T 99/07 P, все още непубликувани.

³⁶ Акт на Съда от 16 април 2008 г. по дело C-216/08 RX, непубликуван.

Що се отнася до посоченото определение по дело Франция/Комисия, необходимо е да се напомни, че с Определение от 28 септември 2007 г. по дело Франция/Комисия (T-257/07 R, Сборник, стр. II-4153) поради сериозния характер на твърдяното нарушение на принципа на предпазните мерки съдията по обезпечителното производство вече спря прилагането на режима за смекчаване на мерките с оглед на ветеринарно-санитарните изисквания, приложими към трансмисивните спонгиформни енцефалопатии, които мерки Комисията прие през 2007 г., основавайки се на еволюцията на научните познания. Това определение от 28 септември 2007 г. не е обжалвано пред председателя на Съда. Въпреки това Комисията отмени режима за смекчаване на мерките и прие нова правна уредба, чиято диспозитивна част е почти еднаква с диспозитивната част на отменения режим. Само съображенията на новата правна уредба са различни, доколкото в тях се излагат научни и технически обяснения, предназначени да допълнят съображенията на предишния режим. При тези обстоятелства Френската република подаде нова молба за спиране на изпълнението на новата правна уредба³⁷.

Председателят на Първоинстанционния съд преценява, че доколкото новата правна уредба е почти еднаква с предишния режим, при разглеждането на условието за наличие на *fumus boni juris* може да се провери само дали новите съображения съдържат данни, които може да обосноват различен извод от направения в определението от 28 септември 2007 г. по отношение на предишния режим. В резултат на тази избирателна проверка председателят заключава, че не са налице такива данни, що се отнася до оценката и управлението на риска в новите съображения. Затова председателят постановява, че твърденията на Френската република, че новата правна уредба може да доведе до нарушение на принципа на предпазните мерки, не могат с вероятна основателност да се приемат за ирелевантни и обосновават задълбочено разглеждане, което трябва да се направи при разглеждането на жалбата по същество. Що се отнася до условието за неотложност, председателят постановява, че ако не се допусне исканото спиране на изпълнението, съществува реален риск от настъпване на сериозно и непоправимо увреждане на здравето на хората. Що се отнася до претеглянето на съответните интереси, той подчертава, че изискванията, свързани със защитата на общественото здраве, в случая имат предимство пред съображенията, с които се обосновава смекчаването на приложимите в тази област мерки с оглед на ветеринарно-санитарните изисквания.

Всички останали молби за допускане на обезпечение са отхвърлени, повечето поради липса на неотложност, тъй като молителите не доказват непосредствена

³⁷ В главното производство (T 257/07) Френската република получи разрешение да разшири обхвата на исканията и правните си основания, така че да се отнасят и до новата правна уредба.

опасност от настъпване на значителна и непоправима вреда. Следва да се обърне внимание по-специално на три основни групи дела³⁸.

Първата група включва осем молби за допускане на обезпечение, подадени от Република Кипър, с които се иска спиране на процедурите по публикувани от Комисията обявления за обществени поръчки за насърчаване на икономическото развитие на северната част на остров Кипър. Република Кипър поддържа, че в обявленията Комисията разглежда турската кипърска общност, като че ли е автономна държавна единица и като че ли е признато съществуването на т.нар. Севернокипърска турска република. Република Кипър смята, че с обявленията се създава сериозна опасност за нейния суверенитет, независимост, териториална цялост и единство.

С три определения по дела Кипър/Комисия³⁹ председателят на Първоинстанционния съд първо напомня, че Република Кипър е единствената международно призната държавна единица на острова и че северната част на острова е част от нейната територия и попада изцяло под неин суверенитет, а след това приема, че доводите на Република Кипър изглеждат достатъчно убедителни, за да се смята, че е налице *fumus boni juris*. Председателят обаче заключава, че не е допуснато явно и съществено нарушение на международното и общностното право, поради което твърдяната вреда не може да се квалифицира като значителна. Всъщност разглежданите обявления нямат присъщо политическо значение и в частност целта им не е да се разгледат въпросите за евентуалното обединение на остров Кипър. Става дума за текстове с технически характер, чието предназначение е да предоставят на оферентите полезна информация, която да им даде възможност да решат дали да участват в процедурата по подаване на оферти и да подготвят документацията по своята оферта. Според председателя твърдяната вреда, която по своето естество може да е само неимуществена, не изглежда и непоправима, доколкото евентуалната отмяна на обжалваните обявления в главното производство ще е достатъчна да отстрани вредата.

Втората група дела се отнасят до мерките за замразяване на средства, предприети от Съвета срещу иранската банка Bank Melli Iran (наричана по-нататък „BMI“) и лондонското ѝ дъщерно дружество Melli Bank в рамките на режима на санкции, въведен за оказване на натиск върху Ислямска република Иран с цел последната да преустанови определени дейности от своята ядрена програма.

³⁸ Има и четвърта група, в която попадат 19 молби за допускане на обезпечение, подадени от установени в района на Венеция италиански предприятия, които са получавали несъвместими с общия пазар държавни помощи. С Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 8 юли 2008 г. по дело Fondazione Opera S. Maria della Carità и др./Комисия (Т 234/00 R, Т 235/00 R и Т 283/00 R, непубликувано) три от тези молби са отхвърлени като недопустими, тъй като молителите само повтарят исканията от жалбите си по главното производство и посочват изменението на италианското законодателство в областта на обезпечителните производства, без обаче да изтъкват фактически и правни обстоятелства, въз основа на които съдията по обезпечителното производство да може да провери дали са изпълнени условията за *fumus boni juris* и за неотложност. Останалите 16 молби са оттеглени.

³⁹ Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 8 април 2008 г. по дела Кипър/Комисия, Т 54/08 R, Т 87/08 R, Т 88/08 R и от Т 91/08 R до Т 93/08 R; Определения на председателя на Първоинстанционния съд от 11 април 2008 г. по дела Кипър/Комисия, Т 119/08 R, и Кипър/Комисия, Т 122/08 R, непубликувани. След отхвърлянето на осемте молби за допускане на обезпечение Република Кипър оттегля всичките си жалби в главното производство.

Молбата е отхвърлена с Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 27 август 2008 г. по дело Melli Bank/Съвет (Т-246/08 R, непубликувано). Що се отнася до твърдяната имуществена вреда, председателят на Първоинстанционния съд постановява, че след като в молбата за допускане на обезпечение липсва конкретна информация за финансовото състояние на ВМІ, която е едноличен собственик на капитала на молителя, съдът не може да прецени дали невъзможността на молителя да извършва банкови операции в резултат от принадлежността си към групата ВМІ би предизвикала загуба, която може да се квалифицира като значителна имуществена вреда с оглед на общия оборот на групата. Първоинстанционният съд добавя, че би било по-реалистично да се очаква, че молителят разполага с минималните необходими средства за оцеляване до произнасянето на съдебното решение в главното производство и че през този период групата ВМІ може да понесе имуществената вреда, претърпяна от лондонското ѝ дъщерно дружество. Що се отнася до твърдяното накърняване на доброто име на молителя, председателят приема, че ако се допусне за установено, то вече ще е налице вследствие от обжалваното решение. Според председателя целта на обезпечителното производство не е да поправи вече претърпяната вреда, а да осигури пълната ефикасност на съдебното решение по същество. При всички положения евентуалната отмяна на обжалваното решение в главното производство би била достатъчна да отстрани твърдяната неимуществена вреда.

На 17 септември 2008 г. Melli Bank подава нова жалба за отмяна на същото решение⁴⁰. Молбата за допускане на обезпечение, подадена заедно с втората жалба, е отхвърлена с Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 17 септември 2008 г. по дело Melli Bank/Съвет (Т-332/08 R, непубликувано) по същите причини, по които е отхвърлена първата молба. На последно място, с Определение от 15 октомври 2008 г. по дело Bank Melli Iran/Съвет (Т-390/08 R, непубликувано) по същите съображения се отхвърля молбата за допускане на обезпечение, подадена във връзка с жалбата за отмяна на същото решение, подадена от ВМІ, дружеството майка на молителя.

Третата група дела е свързана с решението, с което без да налага глоби, Комисията разпорежда на 24 дружества за управление на авторски права, установени в Европейското икономическо пространство (ЕИП) и членове на Международната конфедерация на сдруженията на авторите и композиторите (CISAC), в частност да преразгледат реципрочните споразумения за представителство, които всички те са сключили на двустранна основа с цел управление на правата за публично изпълнение на авторите (авторите на текстове и композиторите) върху техните музикални произведения⁴¹. Според Комисията тази съвкупност от двустранни споразумения се основава на съгласувана практика, забранена с член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП. CISAC и 20 дружества за управление подават жалби за отмяна на това решение. Девет дружества за управление, а именно германското, италианското, френското,

⁴⁰ При тези две жалби не са изпълнени условията във връзка с висящността, тъй като втората жалба е подадена в срока по член 230, пета алинея ЕО и е основана на самостоятелни правни основания спрямо повдигнатите в рамките на първата жалба.

⁴¹ Решение С (2008) 3435 окончателен на Комисията от 16 юли 2008 г. относно производство по член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/C2/38.698 — CISAC).

полското, финландското, унгарското, датското, гръцкото и норвежкото, подават заедно с жалбите и молби за спиране на изпълнението на обжалваното решение.

С Определения от 14 ноември 2008 г. по дело *Stowarzyszenie Autorów, ZAiKS/Комисия* (Т-398/08 R, непубликувано), по дело *Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto Teosto/Комисия* (Т-401/08 R, непубликувано), по дело *GEMA/Комисия* (Т-410/08 R, непубликувано), по дело *Artisjus/Комисия* (Т-411/08 R, непубликувано), по дело *Sacem/Комисия* (Т-422/08 R, непубликувано), с Определение от 20 ноември 2008 г. по дело *SIAE/Комисия* (Т-433/08 R, непубликувано) и с Определение от 5 декември 2008 г. по дело *KODA/Комисия* (Т-425/08 R, непубликувано) — всичките на председателя на Първоинстанционния съд, и с Определение на съдията по обезпеченията (г-н S. Parasavvas) от 19 ноември 2008 г. по дело *AEPI/Комисия* (Т-392/08 R, непубликувано) са отхвърлени осем от молбите за допускане на обезпечение поради липса на неотложност, доколкото молителите не установяват наличието на непосредствена опасност от настъпване на значителна и непоправима вреда в случай на незабавното изпълнение на обжалваното решение. В тези определения по-специално се напомня, че обжалваното решение не само не се отнася до сферата на дейност на молителите, известна като „off-line“ (концерти, радио, дискотеки, барове и т.н.), но и засяга само така нареченото „on-line“ използване на авторското право (чрез Интернет, спътник и препредаване по кабел), за което нито един от молителите не доказва, че представлява съществена част от приходите му. Освен това според посочените по-горе определения с обжалваното решение Комисията не забранява самата система от реципрочни споразумения за представителство, нито въвежда пречки за молителите да договорят някои аспекти на териториално приложение, а единствено критикува съгласувания характер на възприетия за тази цел подход на всички дружества за управление. Накрая, доколкото молителите се опасяват, поради правната несигурност относно действителността и съдържанието на бъдещите реципрочни споразумения за представителство, която щяла да възникне в резултат от обжалваното решение, че то ще ги изложи на опасност от санкции от страна на Комисията за нарушаване на задължението им за преразглеждане, с определенията се приема, че посочената опасност е с чисто хипотетичен характер и че ако евентуално реши да налага санкции на молителите, Комисията ще трябва да докаже дали бъдещото им поведение представлява нарушение, при което за тях няма да има никаква пречка да сезират общностния съд и да поискат да се установи незаконосъобразността на наложените санкции, като се позоват на неяснотата на наложеното с обжалваното решение задължение за преразглеждане.

Накрая следва да се спомене Определението на председателя на Първоинстанционния съд от 18 март 2008 г. по дело *Aer Lingus Group/Комисия* (Т-411/07 R, все още непубликувано) поради дадените в него важни пояснения за допустимостта на молбите за допускане на обезпечение. В това определение се посочва, че съдията по обезпечителното производство по принцип не може да приема временни мерки, които биха представлявали намеса при упражняването на правомощията на друга институция. Следователно молбата за постановяване на временни мерки трябва да

се отхвърли като недопустима, когато с нея се иска Комисията да бъде задължена да приложи по определен начин член 8, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004⁴², като вземе определени мерки срещу другия участник в забранената концентрация. Всъщност ако в решението по жалбата в главното производство бъде прието, че Комисията има правомощие да наложи предвидените в член 8, параграфи 4 и 5 от регламента мерки, тогава ако прецени за необходимо в контекста на предоставените ѝ правомощия за контрол в сферата на концентрацията, Комисията следва да предприеме необходимите мерки за изпълнение на съдебното решение в съответствие с член 233 ЕО.

Освен това се подчертава, че общият текст на член 243 ЕО очевидно цели да предостави достатъчни правомощия на съдията по обезпечителното производство за определяне на мярка, която счита за необходима, за да осигури пълната ефективност на бъдещото окончателно съдебно решение, с цел да гарантира, че няма празноти в предоставената от общностните съдилища правна защита. Поради това не е изключено при необходимост съдията по обезпечителното производство да постанови определения, засягащи пряко трети лица, като обаче надлежно вземе под внимание, от една страна, процесуалните права на адресатите на временните мерки и на пряко засегнатите от тези мерки страни, и по-специално правото на защита, и от друга страна, степента на вероятната основателност (*fumus boni juris*), както и непосредствената опасност от настъпване на значителна и непоправима вреда. Дори когато трето лице не е имало възможност да бъде изслушано в обезпечителното производство, не е изключено при изключителни обстоятелства да бъдат наложени временни мерки, които го засягат, предвид непостоянния характер на тези мерки, ако е видно, че непостановяването би довело до положение за жалбоподателя, при което е налице опасност за самото му съществуване. Съдията по обезпечителното производство осъществява подобна преценка при сравнителното претегляне на различните засегнати интереси.

⁴² Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 201).